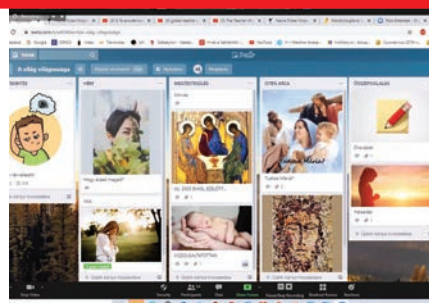


„A mai társadalom gyermekei kíváncsiak, ezért az újításokhoz is sokkal könnyebben hozzászoknak, mint az idősebb generációk. Érdekes megfigyelni: vannak, akik fizikai térben nagyon jól teljesítettek, de az online világban teljesítményük csökkent, mások szorongtak társaik jelenlétében, míg a jelenlegi helyzetben kivirágzottak. Az online oktatás önállóságra is neveli a gyerekeket, azonban a szülői háttér elengedhetetlen ahhoz, hogy jól működjenek.”

TARTALOM

- 3. térkép**
Elemzés készült az erdélyi magyar oktatásról
- 4. óvoda**
Óvoda: nem az a cél, hogy a gép előtt üljenek – Antal Erika írása
- 6. tanterem**
Berzsenyi zsákutcája és Kölcsey remény-Himnusza – Kerekes Edit írása
- 11. pályázat**
Könyvadás és fotópályázat diákoknak –
- 19. láthatár**
A mozgás öröme élhetik meg a Szivárvány Ház lakói is – Bede Laura írása
- 24. hivatalos**



8. lélekjelenlét

Jó gyakorlatok a katolikus hitoktatáshoz – Ozsváth Judit írása



14. lélekjelenlét

Kapaszkodjunk a helyzet adta lehetőségekre – Szatmári Bence beszélgetése András Gabriellával



20. tanárszemel

„Mindig igyekeztem a lélekre hatva tanítani” – Antal Erika beszélgetése Kemenes Hajnallal



12. láthatár

Erőt adnak a hétköznapiakhoz a Yuppi táborok – Bede Laura írása



16. láthatár

„Fából vaskarika” készítésért díj járna a tanároknak – Jakab Mónika írása



22. magánterület

Rokkó – Varga László Edgár írása



FOTÓ • JAKAB MÓNIKA

1.

Újra megnyitották kapuikat az iskolák



mk

• tanárszemmel • diákszemmel • szülői szemmel
• lélekjelenlét • tanterem • láthatár • óvoda • fotóriport
• hivatalos • vakáció • iskola és kultúra • pályáz(z)atok
• magánterület • térkép

Rendelje meg online
**a Magyar Közoktatást
a 2021-es évre!**
www.comunitas.ro/mkorendeles

Kedves Olvasóink!

A 2020–2021-es tanévben is számíthatunk megtisztelő figyelmükre. Reméljük, továbbra is megosztják lapunk hasábjain az oktatás problémáival, különféle szegmenseivel kapcsolatos meglátásaikat. Kérjük, számoljanak be a Magyar Közoktatásban arról is, ha sikertörténet születik iskolájukban, ha úgy látják, hogy diákjaikkal, tanítási módszereikkel kapcsolatban követendő példáról lehet beszélni.

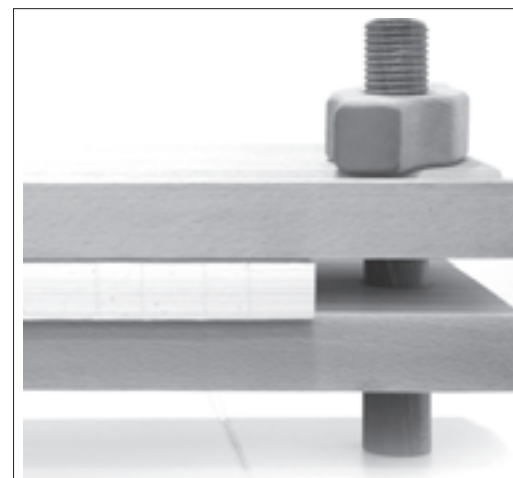
A Communitas Alapítvány által kiadott, immár kilenc éve megjelenő Magyar Közoktatást együtt szerkesztjük az olvasókkal, szeretnénk, ha a pedagógusok továbbra is rendszeresen közölnének lapunkban.

Néhány ötletet nyújtunk arra vonatkozóan, hogy milyen témákról várjuk véleményüket, de természetesen ezen kívül az oktatás más vonatkozásait is meg lehet közelíteni:

- A katedra két oldala – avagy milyen volt diákként és milyen tanárként nap mint nap iskolába járni
- Amire büszke vagyok – iskolám/pályám/diákjaim sikertörténete
- Hogyan segíthetünk megőrizni a gyermeki kíváncsiságot a mai oktatási rendszerben?
- Mobiltelefon, okoseszközök az oktatásban – kreativitásfejlesztés vagy elgépiesedés?

Kitartást, jó munkát kívánunk! Várjuk véleménynyagait az mko@communitas.ro emailcímmel!

A Magyar Közoktatás szerkesztősége



*erdélyi magyar
könyvek egy térben*

I D E A
K Ö N Y V T É R

RO-400193 Kolozsvár • Tordai út 4. szám • 0747 11 22 64 • www.ideakonyvter.ro • facebook.com/ideakonyvter

A Magyar Közoktatás elektronikus archívuma elérhető a <http://communitas.ro/main/kozoktatasi> webcímen.



[www.facebook.com/magyarkozoktatasi](https://facebook.com/magyarkozoktatasi)

Megrendeléseiket a www.comunitas.ro/mkorendeles webcímen mko@communitas.ro e-mail címen vagy a 0733-91-06-24-es telefonszámon fogadjuk.

Címünk: Redakcja *Magyar Közoktatás*, Fundația Communitas, Str. Republicii nr. 60., 400489 Cluj-Napoca, jud. Cluj
Nr. cont.: RO61RNCB0106026613610006 deschis la Banca Comercială Română Cluj-Napoca
Adóazonosító szám (Cod fiscal): 10411135

Kiadja a Communitas Alapítvány • Főszerkesztő: Kiss Judit • Felelős kiadó: Lakatos András
Kiadói titkár és műszaki szerkesztő: Fülöp Zoltán • Tipográfia: Könczey Elemér
Olvasószerkesztés és korrektúra: Deák Szidónia

Telefon: 0040-733-91-06-24
e-mail: mko@communitas.ro

Redakcja *Magyar Közoktatás*, Fundația Communitas, Str. Republicii nr. 60.
400489 Cluj-Napoca, jud. Cluj

Támogatók:



Jelenléti oktatás maszkban, egyméteres távolságtartással, tesztelési lehetőséggel

Szigorúbb szabályok mellett nyíltak újra az iskolák

Miután három hónapig kizárólag online zajlott az oktatás, február 8-án megnyitották kapuikat az ország óvodái és iskolái. Sorin Cîmpeanu tanügyminiszter szerint nem várható, hogy a nyitást követően a tanintézetek gócpontokká váljanak.

Több mint tízezer tanintézet kezdte jelenléti oktatással a második félévet február 8-án, miután a kormány lehetővé tette, hogy a diákok – amennyiben a járványhelyzet megengedi – visszatérhessenek az iskolapadba. Több mint nyolcezer diák és ezer tanügyi alkalmazott ennek ellenére egészségügyi problémák miatt továbbra is online oktatásban maradt, míg 13 iskolában karantént rendeltek el – közölte a minisztérium. Sorin Cîmpeanu tanügyminiszter szerint ennek ellenére nem várható, hogy a nyitást követően az iskolák gócpontokká váljanak, szerinte más európai országok tapasztalatai is ezt támasztják alá. Borúsabban látja a helyzetet Raed Arafat belügyi államtitkár, aki szerint nem kizárt, hogy a jelenléti oktatással ismét megugrik a koronavírussal fertőzöttek száma.

Florin Cîțu miniszterelnök szerint a hatóságok figyelmesen követik a járványhelyzet alakulását, de a szülők segítségére is szükség van, ezért arra kérte őket: ne engedjék óvodába, iskolába a gyereket, ha koronavírusra utaló tünetek vannak. A kormányfő a pedagógusokhoz is felhívást intézett, hogy oltásuk be magukat. „Nagyon fontos, hogy minden tanár beoltassa magát. Fontos az egészségük szempontjából, fontos a gyerekek egészsége szempontjából, illetve azokéból, akikkel ezek a gyerekek érintkeznek. Fontos, hogy egy gondmentes tanévünk legyen” – mondta Cîțu. Az oltási kampány koordinátorai szerint a második félév megnyitásakor mintegy 110 ezer romániai pedagógus volt előjegyezve koronavírus elleni vakcinára.

Szigorúbb forgatókönyvek

A jelenléti oktatás egyébként az ediginél szigorúbb szabályok mentén



FOTÓ • JAKAB MÓNICA

Újra kinyílt az iskola kapuja. Február 8-án Kolozsváron csak az elemisták térhettek vissza a tanintézetekbe

indulhatott újra, ahol a járványhelyzet ezt lehetővé teszi. Kötelező a védőmaszk viselete, a zöld zóna pedig az eddigi 1,5 ezrelék helyett csak 1 ezrelék alatt érvényes. Az oktatási intézményekben alkalmazandó szabályokat tartalmazó miniszteri rendelet csak pár nappal a tanintézetek megnyitása előtt jelent meg. A dokumentum értelmében a zöld forgatókönyv ott alkalmazható, ahol 1 ezrelék alatti a koronavírussal fertőzöttek száma, az ilyen településeken minden óvoda és iskola megnyithatja a kapuit. A sárga forgatókönyv ott léphet érvénybe, ahol 1 és 3 között van az ezer főre eső fertőzött, itt az óvodások, az 1–4., valamint a végzős, tehát 8.

és 12. osztályosok térhetnek vissza az iskolapadba, a többiek online tanulnak. A 3 ezrelék fölött alkalmazott vörös forgatókönyv szerint csak az óvodások és az elemi osztályosok térhetnek vissza a tanintézetekbe, a többiek laptopok, táblagépek előtt vesznek részt az órákon. Ahol nagyon magas a fertőzöttek aránya, ott karantént rendelnek el, és az oktatás minden szinten az online térben folytatódik.

Távolságtartás és tesztelés

A rendelet ugyanakkor egyméteres távolságot ír elő a tanteremben a diákok között, ha ez nem lehetséges, a lehető legnagyobb távolságot kell biztosítani.

A diákok, pedagógusok, kísérő személyzet számára egyformán kötelező a védőmaszk viselete az osztálytermekben, tanáriban, más helyiségekben, sőt az iskolaudvaron is. Egyedül az óvodásoknak nem kell arcvédőt viselniük.

A miniszteri rendelet szerint a pedagógusokra hárul a feladat, hogy megfigyelés alatt tartsák az óvodásokat és iskolásokat, meggyőződjenek arról, hogy nincsenek tüneteik, és nem áll fenn a kockázat, hogy megfertőzik társaikat. Ha valakinél Covid-19-re utaló jeleket észlelnek, azt el kell különíteniük. Ha a szülők előzetesen írásos beleegyezésüket adták, az illetőn az orvosi rendelőben antigéngyorstesztet végeznek, en-

amennyiben egy diáknak pozitív lesz a koronavírustesztje, akkor szülői jóváhagyás esetén ingyen letesztelik az osztálytársait, akikkel közvetlen kapcsolatban volt. Ennek érdekében több mint egymillió tesztet osztottak szét az iskoláknak.

Orvosi igazolás is kell

A gyerekek egyébként csak úgy térhetnek vissza az oktatási intézmény falai közé, ha orvosi igazolást visznek. A szülőknek eközben kötelessége tájékoztatni az oktatási intézményt, ha a gyerekek koronavírusos tüneteinek vannak, SARS-CoV-2-t diagnosztizáltak nála, vagy közvetlen kontaktja egy Covid-19-cel diagnosztizált személynek. Cîmpeanu elmondta, ha egy diáknak tüneteinek vannak, illetve nem jelenik meg az iskolában emiatt, a tanár nem írhatja be hiányzóknak. De az ősszel leadott orvosi igazolásokat is figyelembe veszik, ha alátámasztják a diákok betegségét, amely miatt nem vesz részt személyesen az órákon, nem kell újat igényelniük. Amennyiben egy pedagógusnál vagy más alkalmazottnál jelentkeznek koronavírusra utaló tünetek (láz, köhögés, fejfájás, torokfájás, légzési nehézségek, hányás), otthoni elkülönítésbe kell vonulnia, és azonnal értesítenie kell a tanintézet illetékesét.

A miniszteri rendelet szerint a kockázati csoportokhoz tartozó pedagógusok dönthetnek úgy, hogy továbbra is online adják le a tananyagot – ilyen esetekben az oktatási intézménynek eszerint kell alakítania az órarendet. Hasonlóképpen otthonról kapcsolódhatnak be a tanítási folyamatba a kockázati csoportokhoz tartozó diákok is, illetve azok, akik egy háztartásban élnek kockázati csoporthoz tartó személlyel, aki még nem kapta meg a koronavírus elleni oltást.

Amikor arról esik szó, hogy milyen esetben függesztik fel a jelenléti oktatást egy osztályban, a tervezet külön kezeli a különböző korosztályokat. Eszerint az óvodák és elemi osztályok esetében elég egy fertőzött a csoportban vagy osztályban, hogy a tanítás újra az online térbe kerüljön, 5. osztálytól felfele akkor küldik haza az egész osztályt, ha két beteg van a közösségben.

További szabályok

Az iskolákban a járvány terjedésének megfékezése érdekében további

szabályokat is be kell tartani: több bejáratot kell biztosítani, a szülőknek vagy kísérőknek tilos belépni a tanintézet területére. Az oktatási intézményben biztosítani kell a fizikai távolságtartást, kötelező a maszk viselése, a bejáratnál és a folyosókon biztosítani kell a kézfertőtlenítőt, melynek használata után a diákoknak egyenesen az osztálytermekbe kell menniük. Tilos a személyes tárgyak átadása másnak, ahogy a közös étel- vagy italfogyasztás is. Az osztálytermékeket a diákok érkezése előtt, szünetekben, valamint a tanítás végén is ki kell szellőztetni. A mosdókban lennie kell kézfertőtlenítőnek és papírtörölközőnek, tilos az elektromos kézszáritók, textiltörölközők használata. A zsúfoltság elkerülése érdekében az óráknak más-más időpontban kell kezdődniük, és a diákok szünetre is sorra mennek, tanári felügyelet

Nagyon fontos, hogy minden tanár beoltassa magát. Fontos az egészségük szempontjából, fontos a gyerekek egészsége szempontjából, illetve azokéból, akikkel ezek a gyerekek érintkeznek. Fontos, hogy egy gondmentes tanévünk legyen.

nek eredményét jelenteni kell a megyei közegészségügyi igazgatóságnál (DSP). Ha a szülő nem egyezett bele a tesztelésbe, a tanintézet illetékeseinek a háziorvosával kell egyeztetniük.

Sorin Cîmpeanu szerint a szülők nem kötelesek kitölteni a formanyomtatványt, ami lehetővé teszi, hogy elvégezzék gyereükön a koronavírustesztet. Leszögezte: senki sem kötelezi, senki sem kötelezheti a szülőket arra, hogy beleegyezzenek gyereük letesztelésébe. Ellenben ez esetben a diáknak kötelezően 14 napos karanténba kell vonulnia. Amennyiben a szülők támogatják a gyerek letesztelését, akkor – ha erre lehetőség van – az antigéngyorstesztet elvégezhetik az oktatási intézményben, ha viszont nincs orvosi rendelő, a tesztelést a megyei közegészségügyi hatóság végzi. Ez minden esetben a szülő jelenlétében zajlik erre jogosult egészségügyi személyzet segítségével. A miniszter kitért arra is, hogy

Amennyiben a szülők támogatják a gyerek letesztelését, akkor – ha erre lehetőség van – az antigéngyorstesztet elvégezhetik az oktatási intézményben, ha viszont nincs orvosi rendelő, a tesztelést a megyei közegészségügyi hatóság végzi.

alatt, és csak olyan játékokat játszhatnak, amelyek lehetővé teszik a fizikai távolságtartást.

A védőmaszk használata egyébként tornaórán is kötelező, közölte a miniszter, aki szerint ezt az egészségügyi szakemberek kérték. Elmondta, a tanintézetek megnyitásának szabályait rögzítő rendeletben próbáltak minden helyzetre világos rendelkezéseket adni, és az egyik vitatott kérdés a tornaóráké volt. Végül az utolsó szó az egészségügyi szakembereké volt, így ezeken is viselni kell a maszkot.

PAP MELINDA

papmeli@yahoo.com



Elemzés készült az erdélyi magyar oktatásról

Szimultán osztályban tanul egyes szóránymegyékben a magyar diákok közel fele, derül ki az Erdélystat friss elemzéséből. A szociológusok arra is rávilágítanak, hogy a hivataltal képzésben túlsúlyban vannak a teológiai osztályok.

Az elmúlt, 2019/2020-as tanévben Románia 929 iskolájában (oktatási helyszínen) működött magyar tannyelvű osztály, ezekben mintegy 119 ezer diák tanult – derül ki az Erdélystat friss elemzéséből. A szociológusok adatai szerint a romániai iskolák 9,5 százalékában van magyar nyelvű képzés, míg a magyar nyelven tanulók aránya a közoktatásban 4,9 százalékos. A magyar nyelven tanuló gyerekek aránya egyébként oktatási szintenként eltérő: az elemi és általános iskolai képzésben például nagyobb, 5,5 százalékos, líceumi szinten ellenben már jelentősen alulreprezentáltak, hívja fel a figyelmet az Erdélystat. A magyar nyelven tanuló középiskolások aránya csupán 3,8 százalék: a hivataltal képzésben résztvevők esetében 7,5 százalék; az elméleti profilt végzők esetében 3,9 százalék; szaklíceumi szinten pedig csupán 2,9 százalék.

Előnyben a Székelyföld

A hároméves szakiskolai képzésben kiemelkedőnek tekinthető a magyarul tanulók aránya (6,2 százalékos), a posztlíceumi (felsőfokú technikai) szakképzésben viszont csupán 1150-en tanultak magyarul (1,3 százalék), mutatnak rá az Erdélystat kutatói. Akik szerint az elméleti képzésben a magyar nyelven tanulók aránya a természettudományi osztályokban kiemelkedő (6%-os), míg a filológián jelentősen alulreprezentáltak (2,7%). A matematika–informatika és a társadalomtudományi szakok diákjainak 3,5–3,6%-a tanul magyarul.

A hivataltal képzésben belül országos szinten legtöbbször testnevelési szakra járnak, viszont ez kevésbé népszerű a magyar nyelvű képzésben, a magyar tanulók aránya csupán 1,7%. A vokacionális képzésben belül a magyar diákok szinte

fele teológiai osztályokba jár, itt jelentősen felülreprezentáltak a magyarul tanulók aránya (21%). A művészeti osztályokban 7,9%, a pedagógiai képzésben 6,3% a magyar nyelven tanulók aránya, ami átlagon felülnek tekinthető a népességi arányokhoz viszonyítva. A hivataltal képzéshez tartoznak a katonai líceumok is, ezekben nincs magyar tagozat. Míg a szakközépiskolák szintjén összességében

Az elemzés arra is rámutat, hogy a magyar oktatási hálózat jelentősen fragmentált, magyar nyelvű képzés még a 200–300 magyar lakossal rendelkező településeken is gyakori. Ennek elsődleges oka a társadalomkutatók szerint a magyar népesség területi eloszlása Erdélyben belül.

alulreprezentáltak a magyar tagozatok, a magyar tannyelvű diákok aránya csupán 2,9%. Magyar nyelvű elemi oktatás 831 romániai iskolában van, míg általános iskolai osztály 507 oktatási helyszínen működik magyarul. Magyar középiskolai oktatás ellenben 126 líceumban zajlik (71 iskolában elméleti, 37 iskolában hivataltal, 59 iskolában pedig szaklíceumi képzés), szakiskolai képzés 61 helyszínen, posztlíceumi oktatás pedig 16 helyszínen van Romániában, összegez az elemzés.

A kizárólag magyar iskolába járók aránya Székelyföldön a legmagasabb, derül ki továbbá az elemzésből. Eszerint a magyar nyelven tanuló diákok mintegy kétharmada (65,7 százaléka) kizárólag magyar

nyelvű osztályokkal rendelkező iskolákba jár, a vegyes tannyelvű iskolákba járók aránya Szilágy, Beszterce-Naszód, Maros, Brassó és Szatmár megyében kiemelkedő. Ezen oktatási helyszínek némelyikében, például Besztercen nincs kizárólag magyar tannyelvű iskola.

A kizárólag magyar iskolába járó diákok aránya értelemszerűen Székelyföldön a legmagasabb (85 százalék), viszont a szóránymegyékben is jelentősnek tekinthető: Bánságban 77 százalék, Dél-Erdélyben 60 százalék, Észak-Erdélyben 57 százalék.

Szimultán oktatás a szóránymegyékben

Az elemzés arra is rámutat, hogy a magyar oktatási hálózat jelentősen fragmentált, magyar nyelvű képzés még a 200–300 magyar lakossal rendelkező településeken is gyakori. Ennek elsődleges oka a társadalomkutatók szerint a magyar népesség területi eloszlása Erdélyben belül. A fragmentáltság azt is jelenti, hogy a magyarul tanuló diákok a kisebb méretű iskolákban felülreprezentáltak: 30 százalékuk 200 főnél kisebb létszámú iskolákba jár (szemben a romániai diákpopoláció 21 százalékával), további 29 százalékuk pedig 200–499 fős intézményekben (ez országosan 22,5 százalék), mutat rá az elemzés.

A nagyobb iskolákban azonban a magyarul tanulók jelentősen alulreprezentáltak, csupán 16 százalékuk látogat 800 főnél nagyobb oktatási helyszíneket, szemben az országos 35 százalékkal. Szintén ezzel függ össze, hogy a magyar oktatási hálózaton belül jelentős arányú a szimultán (összevont osztályokban történő) oktatás. A több osztálycsoport egyidejű jelenlétével zajló osztott képzés leginkább alapfokon jellemző, a magyar elemisek mintegy egyötöde (21 százaléka, azaz 10 580 tanuló), illetve az általános iskolások 9 százaléka szimultán oktatásban részesül.

P. M.

Maros megyei magyar óvónők értekeztek a távoktatás hozadékairól

Óvoda: nem az a cél, hogy a gép előtt üljenek

Mi mindenre jók a színek, hogyan lehet egy óvodai napot a színek jegyében eltölteni, a gyerekek figyelmét lekötöni, a különböző jellegű tevékenységeket is a színeknek alárendelni – erről szólt az pedagógiai kör, amit a Maros megyei Jedd köztség magyar óvónői szerveztek februárban.

Az internetes találkozóznak az online óvodai oktatás volt a témája, azon belül pedig a színek. Botha Imola, a kebele-i óvoda vegyes csoportjának pedagógusa, a jeddi óvodából Demeter Erzsébet a nagycsoport, Bereczki Judit a közép-csoport és Curticăpean Réka a kiscsoport óvónője egy napjuk tevékenységeit ismertették, azokat a programokat, amelyeket a gyerekeknek készítettek. Kisfilmekkel, játékokkal, színes ötletekkel készültek az óvónők még az online óvodai oktatás idején is, hogy tanítványaik fejlődéséről gondoskodjanak.

Piros cipő, zöldborsó, narancslé

A bemutatón a Maros megyei magyar óvónők közül mintegy negyvenen vettek részt, a végén kiértékeltek, megbeszélték a látottakat, kérdéseket tettek fel, megosztották tapasztalataikat. Elsőként Curticăpean Réka mutatta be a legkisebbeknek összeállított napi tervét. Az óvónő a kicsikkel egy reggeli köszöntéssel kezdi a napot, ahol a színek is bemutatkoznak, majd egy asztali játék következik, ahol a szivárvány színeivel ismerkednek. A színkereső játékhoz színes kártyákat használnak, és azokat kell a megfelelő sorrendbe helyezni úgy, hogy a lakásban a kiválasztott kártyának megfelelő színű dolgokat kell összegyűjteni. Játékok, mackók, zoknik, ruhadarab, könyv, pohár, labda, kocka, doboz, bármi lehet az. Ezeket kirakják az asztalra, majd színenként kiválogatják, és egymás mellé helyezik a szivárvány színeiben. Például a narancsszínű kártya mellé helyezik a narancsszínű tárgyakat, a lila mellé a lilákat, és így következnek a zöldek, a sárgák, a pirosak, a sötétkékek.

Majd megszámozzák azt is, hogy melyik színből hányat sikerült összegyűjteni. Verset, illetve mondókat tanulnak a színekről, felsorolják a különböző tárgyakat: piros cipő, zöldborsó, narancslé, kék bálna, sárga naposcsibe, de sárgán süt a nap, vagy sárga a pitypang is. A hó fehér, akárcsak a hóember, és fehér a liszt is, amiből a kenyéret sütik.

Bár online oktatásról szólt a projekt, azt mégsem úgy kell elképzelni, hogy a gyerekek reggel 8-tól déli 12-ig a számítógép előtt ülnek. Sokkal inkább az a lényege, hogy nincs időhöz kötve, a kicsik a szüleik, nagyszüleik vagy nagyobb testvéreik segítségével bármikor megnézhetik akár több részben is mindazt, amit az óvónő összeállított számukra egy napra.

Nem ülnek a gyerekek a gép előtt

A vegyes csoportban a reggeli beköszönés után, amikor szép színes napot kívánnak a gyerekek egymásnak, következik a reggeli torna. Itt is a színeket használják, például emeli a lábát a piros, lehajol a kék, a karjaival köröz a zöld, a törzsét hajlítja előre és hátra a lila.

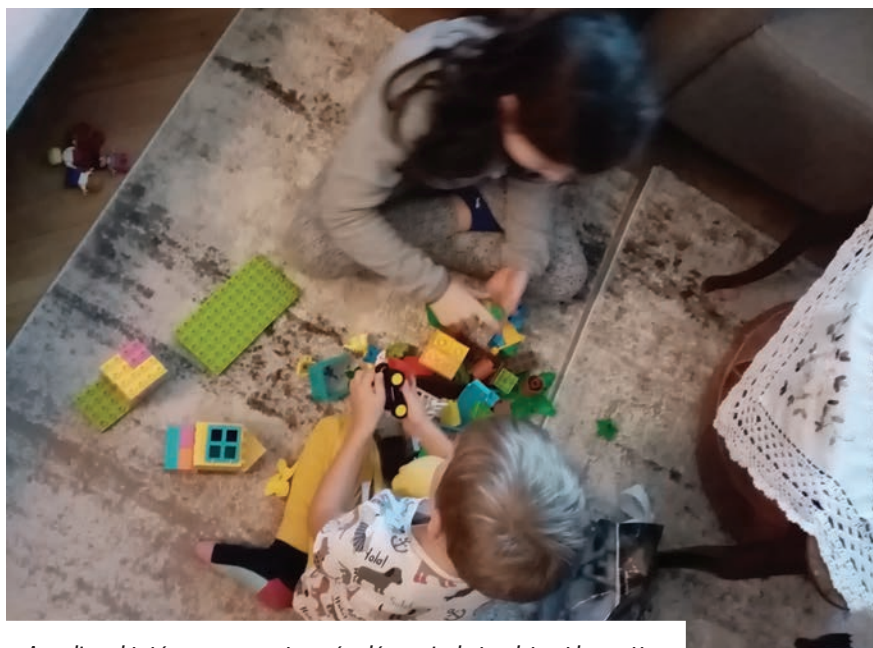
Az anyanyelvi nevelésből sem hiányoznak a színek. „A kislánynak kék színű a sálja, piros szalag van a hajában” – ismertetik az egyik képen látottakat például. A hiányos mondatokat a nagycsoportosoknak ki kell egészíteniük úgy, hogy a színeket fel kell ismerniük. Az

anyanyelvi nevelést a zenei foglalkozás követi, amikor az óvónő a saját maga által írt versikét mondja el, játszik, vagy úgy alakít egy már létező verset, hogy a tanítványai könnyen megtanulhassák azt. Egy-egy videót is bemutattak, pár perces filmeckéket, amelyek, ha tetszenek a kicsiknek, többször is le lehet vetíteni nekik, meg is tanulhatják azokat. A szabadon választott tevékenységek között a párkereső játékot mutatták be, az állatok, a növények, a virágok párját kellett megtalálniuk az óvodásoknak. Hasonlóképpen indul egy napjuk a nagycsoportosoknak is, ahol a már valamivel komolyabb dolgokat is megtanulják a gyerekek. Például megismerik azt, hogy melyek a hideg és meleg színek. Hogyan lehet azokat kombinálni, mitől változnak az árnyalatok, miért mondjuk egyikre, hogy meleg, másakra, hogy hideg. A közép- és nagycsoportosoknak a megoldandó feladataikat is bemutatták. A kiértékelést Kovács Júlia, a Maros megyei magyar óvónők tanfelügyelője kezdte, aki elégedetten szólt a hallottakhoz, majd ki-kí feltette a kérdéseit, többek közt, hogy hogyan sikerül megszervezniük, hogy senki ne maradjon le a szépen elkészített programról, a mesés, játékos, színes foglalkozásokról. Mikor nézhetik meg a gyerekek ezeket a filmeket, van-e segítség, van-e mindenkinek eszköze, van-e mindenhol internet? Sorjáztak a kérdések, ahogy az is megfogalmazódott, hogy az online oktatást követően az iskolában is lehet ugyanezt folytatni. Demeter Erzsébet érdeklődésünkre elmondta, bár online oktatásról szólt a projekt, azt mégsem úgy kell elképzelni, hogy a gyerekek reggel 8-tól déli 12-ig a számítógép előtt ülnek. Sokkal inkább az a lényege, hogy nincs időhöz kötve, a kicsik a szüleik, nagyszüleik vagy nagyobb testvéreik segítségével bármikor megnézhetik akár több részben is mindazt, amit az óvónő összeállított számukra egy napra.

Három gyereknek egyetlen telefon

Az óvónők pedagógiai körén arról is szó esett, hogy az online foglalkozásoknak az a lényege, hogy a gyerekekkel folyamatosan foglalkozzanak, megoldandó feladatokat készítsenek és adjanak számukra, fejlesztőjátékokkal keltsék fel az érdeklődésüket, segítsék a szocializációs folyamatokat, növeljék az empátikus készségeiket. Ellenben mi történik akkor, ha a falun élő családoknak nincsen internetes elérhetőségük, vagy hiányosak az online oktatáshoz szükséges eszközeik? – ez nagyon súlyos kérdés, akár csak az, hogy nem ritka az olyan eset sem, amikor írástudatlanok a szülők. Az oktatást pedig minden körülmény ellenére folytatni kell, a gyerekeknek a tanuláshoz való joga nem sérülhet. Erről a nehézségről

FOTÓ • ANTAL ERIKA



Az online oktatás nem szegte a gép elé az óvodásokat, sok teret hagyott a szabad otthoni játéknak

Ellenben mi történik akkor, ha a falun élő családoknak nincsen internetes elérhetőségük, vagy hiányosak az online oktatáshoz szükséges eszközeik? – ez nagyon súlyos kérdés, akár csak az, hogy nem ritka az olyan eset sem, amikor írástudatlanok a szülők. Az oktatást pedig minden körülmény ellenére is folytatni kell, a gyerekeknek a tanuláshoz való jogai nem sérülhetnek.

beszélt Demeter Erzsébet is, aki érdeklődésünkre elmondta, a Jeddén élő gyerekeknek körülbelül a fele fért hozzá ezekhez az online oktatási anyagokhoz. De a Jedd községhez tartozó Kebelében, ahol tízen járnak az óvodába, és valamennyien mélyszegénységben élnek, senkinek nincs otthon internete, számítógépe, vagy tablete. Másol, ahol a feltételek adottak, a nagyobb testvér használja a számítógépet az iskolai tanuláshoz. Az sem ritka, hogy egy okostelefon van a családban, és arról tanul két-három iskolás gyerek. A problémák is sokszínűek, ahány család, annyiféle, a pedagógusnak pedig leleményesnek kell lennie, hogy senkit ne zárjon ki, minden gyereknek megadja

azt, amire a fejlődéséhez szüksége van. „Akihez nem sikerült a világhálón keresztül eljuttatnunk a tananyagot, azokat is próbáltuk bevonni a foglalkozásba, igyekeztünk segíteni a fejlődésben. Akár úgy is, hogy telefonon beszélgettünk a szülőkkel és nagyszülőkkel, és adtunk ötleteket, hogy mivel töltsék ki a gyerekek napjait, mit játsszanak a kisebbekkel a nagyok vagy a szülők. Például a színek megismertetését, a természeti jelenségekről, az időjárásról beszélgetni nagyon egyszerű, de ugyanakkor nagyon hatékony is tud lenni, ha a mi módszereinket próbálják meg követni” – magyarázta a jeddi óvónő.

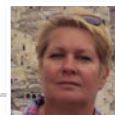
A szülők próbálták betölteni az űrt

Demeter Erzsébet azt is elmondta, mivel a legtöbb családban a szülők dolgoznak, és délelőtt nem tudnak, nem érnek rá a számítógép elé ülni a kisgyerekeikkel, vagy éppen a nagyobb testvér tanul, ezek az oktatási programok a nap bármely szakában megtekinthetők és használhatók. „A szinkron tevékenységek élőben folynak, de mi az aszinkron tevékenységekre fektettük a hangsúlyt, ami azt jelenti, hogy a nap bármely órájában megnézhetők, használhatók az általunk összeállított és a világhálóra feltöltött programok” – magyarázta. Például esti mesét is mond mindennap, amire nagyon sok visszajelzést kapott, hogy azt valóban este hallgatták meg a gyerekekkel. Az online

óvodai oktató programoknak nem is az a céljuk, hogy a 3-4-5 éves kisgyerek órát töltsön a képernyő előtt, a játékok, a mondókák, énekek azt a célt szolgálják, hogy gép nélkül, a nagyobbak segítségével töltsék az időt, közben játékosan tanuljanak. Arról, hogy hogyan működött az online óvodai program, Nagy Erika számolt be, akinek 5 éves kislányára délelőtt a nagyszülők vigyáztak. Délután pedig a szülők próbálták betölteni azt az űrt, amit az óvoda hiánya okozott. „Szerencsére hamar felfogta, hogy betegség van, vagyis járvány van, és azért nem lehet oviba menni. Délelőtt a nagyszülők játszottak vele, délután pedig versikéket tanultunk, kis videófilmeket néztünk, rajzoltunk, ragasztottunk. Természetesen nem állandóan, hanem mikor mihez volt kedvünk” – mesélte az édesanya, aki elmondta, a fiúcskának nem volt mindig türelme rajzolni, de a meséket szívesen hallgatja mindennap. „Esti mese nélkül nálunk nem ér véget a nap. De azonkívül is olvastunk mesét, sokat beszélgettünk, játszottunk. Az óvó néni által javasolt kézimunkákat is megpróbáltuk elkészíteni, de azokhoz nekem sincs igazán kézügyességem” – tette hozzá az 5 éves óvodás édesanyja.

ANTAL ERIKA

antalerika@yahoo.com



Berzsenyi zsácutcája és Kölcsey remény-Himnusza

Miért torkollt végzetes sértődésbe Berzsenyi Dániel és Kölcsey Ferenc irodalmi barátsága, bár egyazon cél vezérelte őket – a nyelv, a nemzet megújítása? Pesszimizista-e a *Himnusz*, és miért mégsem az? Markó Béla és Tompa Gábor beszélgetett az AlterTanterv című, a Kolozsvári Állami Magyar Színház, az Erdélyi Magyar

nem feltétlenül hoznak pluszpontokat a meghatározott válaszokat követelő iskolai vizsgákon, az AlterTanterv helyrehozhatatlanul felkeltheti az irodalom iránti érdeklődést.

A francia forradalom lecsengett, a napóleoni háborúk elkezdődtek, fontossá válik a nemzeti öntudat, óriási szerepe és jelentősége lesz a nyelvnek, valahol a felvilágosodás és a reformkor közötti átmenet időszakában járhatunk, a megújulás korában. Berzsenyi és Kölcsey korában az irodalmi és nyelvi célok nem választhatók szét a nemzeti céloktól, a modern nemzet kialakulásától és a társadalmi kihívásoktól. Akkoriban alakul ki ma is használt formájában az irodalmi nyelv, akkor lett költészetünk is olyan, amilyen ma is. A társadalom és az irodalom mind arról szól, hogy meg kellett teremteni a társadalomban a magyar kulturális, nyelvi identitást, nemzetté kellett tenni a szó mai értelmében a magyarokat.

– Berzsenyiről nem állíthatjuk, hogy különleges társadalmi céljai lettek volna, csak ez nem választható szét az irodalomtól – fogalmaz Markó Béla. – Mindvégig azon dolgozott, hogy sajátos költői nyelvet teremtsen, visszanyúlt a görög-római mitológiához, és egészen sajátos világot teremtett meg a költészetben, ami máig különleges, máig zsácutcának tűnik, de máig nagyszerű teljesítmény. Kölcsey egészen másfajta egyéniség volt: közéleti szerepet vállalt, küldött volt az országgyűlésben, kiváló szónok, a nála kimutatható társadalmi cselekvés igénye is elsősorban a költészetben csapódott le. Nagyon érdekes, hogy milyen hatalmasnak bizonyult a köztük levő 14 év különbség. Kölcsey, a jóval fiatalabb, ledönti a bálványt – ez az irodalomban és a szellemi életben elég gyakran előfordul –, éles kritikát fogalmaz meg, mert Berzsenyinek ezt a különleges költői világát, a köznyelvtől teljes mértékben különböző megszólalási módját nem tudja elfogadni, mesterkéltnek, művinek tartja. A maga szempontjából igaza volt, de a mi

szempontunkból és a Berzsenyiéből is mélyen igazságtalan, mert egészen különleges, sajátos hangot utasított vissza ezáltal Kölcsey olyan hatásosan, hogy Berzsenyi gyakorlatilag végleg elhallgatott, azon dolgozott utána évekig, hogy megválaszolja ezt a kritikát. Berzsenyi temetésekor Kölcsey megkövette őt, és rögtön eszembe jut, hogy ugyanilyen igazságtalanul bántotta meg József Attila Babits Mihályt, majd versben még életében úgymond bocsánatot is kért tőle.

1989 előtt megtapasztalhattam, hogy egy diktatúrában mennyivel látványosabb a költő vagy az író, mennyire a központban van, hiszen egyedül neki volt lehetősége a saját közösségéhez és közönségéhez nyilvánosan szólni, persze a cenzúra szűrőjén át.

A *közelítő tél* című elégiát illetően Tompa Gábor a görögök mértani pontosságú szerkezetére hívja fel a figyelmet, Berzsenyinek a matematikai hidegségen túlmutató tudatos költészetére. Javaslatára Markó Béla skandálva mondja végig az antik időmértékes költeményt, a sorok zenéjét hangsúlyozva.

– A verset lehet szeretni úgy is, ha nem tudjuk hogyan épül fel, nem ismerjük a konyhatitkokat (aszklépiadészi sor, glükoni sor, trocheikus ritmus, daktilusok, spondeusok), egy ételt is lehet élvezni anélkül, hogy tudnánk, milyen összetevői vannak. Ez mire jó? Ez marcolja egybe; ez a zene ott van mögötte, a szövegben akkor is, ha ezt nem tudjuk, akkor is, ha skandálva mondjuk. Berzsenyi nagyon pontosan tervezi, kialakítja a



Berzsenyi Dániel (1776–1836)

FOTÓK • WIKIPÉDIA

Írók Ligája és az Erdélyi Magyar Televízió együttműködésében született sorozat keretében. Ismerettárunkban különösebb erőfeszítés nélkül időben és eszmeiségben maradóan egymás mellé és a helyére kerül a magyar irodalom e két jeles alakja.

Berzsenyi versei olyan „cifrák”, Kölcsey írta a *Himnusz*t – ennyi talán még a legkevésbé érdeklődő diák emlékeztében is megragad az irodalomóráról. A kéthetente visszatérő AlterTanterv második részében Markó Béla költő és Tompa Gábor rendező, színházigazgató ínyenc összefüggéseket láttat Berzsenyi és Kölcsey kapcsán a nyelvújítás koráról, hétköznapijainkra tett utalásokkal. Bár a benne felröppenő szüretlen gondolatok

verseit, beleértve a szókincset is. Stílusa bizonyos értelemben zsákutcává vált, nem volt folytatható. Alig két-három évtized múltán Petőfi Sándorék azt tűzik célul, hogy a nép nyelvén beszéljenek, tehát olyan nyelven, amit mindenki megért: „Befordultam a konyhára, rágyújtottam...” – ezzel máig nincsenek megértési problémáink, míg Berzsenyi választékos, művi nyelven szól választott és kiváltságos közönséghez. Szinte tobzódik a nyelvben, élvezi, hogy különleges, rendkívül érzéletes kifejezéseket talál. Ez a nyelvújítás kora, ekkor válik teljessé és mindenre alkalmassá a magyar nyelv. A *közelítő tél* a veszteségérzet verse, elveszett a tavasz, a nyár, előbb-utóbb elvész a szerelem. A vers nagy leleménye, hogy olyan gazdagon fejezi ki a hiányt, hogy tulajdonképpen nem a hiányra emlékszünk, amikor el-

Berzsenyi és Kölcsey korában alakul ki ma is használt formájában az irodalmi nyelv, akkor lett költészetünk is olyan-ná, amilyen ma is. Mi most azokkal a szavakkal beszélünk, amiket annak idején ők kitaláltak a létező magyar nyelv és szerkezetei alapján.

olvassuk, hanem erre a gazdagságra. Látszólag tagadások, de mind állítások: amiről szól, valamikor voltak.

Tompá Gábor szerint a *Himnusz* tematikailag a büntudat pesszimista verse, ahol Kölcsey tudatosan állítja szembe az elmúltat és a jelent, közöttük egyfajta törést szemléltetve.

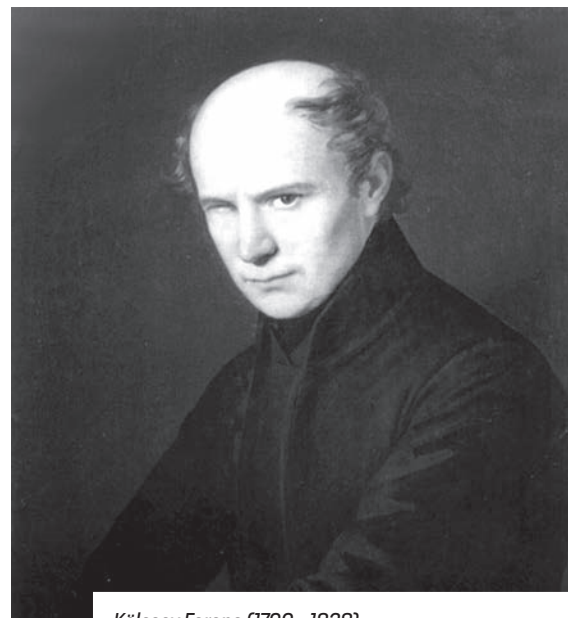
– A költők, az írók feladatuknak tekintették, hogy a magyar történelmet valamilyen módon felmutassák, visszahozzák a feledésből, és hogy példát keressenek a történelemben a nemzet akkori állapotában azok számára, akik esetleg elvesztik a reményt. Ezért nem reménytelen vers, és azért nem igazán pesszimista a *Himnusz*, mert azt mondja, hogy volt egy dicső, szép, fontos múlt, amikor a nemzet úgy élt, ahogyan élnie kellett a szó minden értelmében, és

utána van egy romlott jelen rabságban, elnyomatásban; ekkor (19. század első évtizedei) már érezhető a szabadságmozgalmak előszele. Volt a történelemnek egy jó időszaka, utána viszont összehullottunk, magunkba roskadtunk, és ezen változtatni kell. Ez a törekvés folytatódik, a költészet sok évtizeden át nyitott történelemkönyv (mi ezt tudjuk, mert Erdélyben magyar történelmet nem tanulhattunk, de az irodalomtörténetből megismertük). Ez olyan közös törekvése volt a kor alkotóinak, amely kiugratta magából, fölhozta a *Himnusz*t, ilyen értelemben ez kollektív alkotás. Kölcsey körül ez mindenütt ott volt a kor levegőjében, de az ő zsenije kellett ahhoz, hogy ezt megalkossa. Ezek a költők képesek voltak úgy szeretni nemzetüket, hogy ugyanakkor nagyon keményen ostromozták is mai hibáért-bűneiért, ebben a ketőben nem láttak ellentmondást – fejt ki Markó Béla. – Attól tartok, nálunk most az a mentalitás uralkodik, hogy nagyon jók vagyunk, nagyon rendben vagyunk, és ezt az állapotot konzerválni kell. Kölcsey, Berzsenyi, Vörösmarty, Petőfiék arról beszélnek, hogy változtatni kell a körülöttünk lévő helyzeten, a saját helyzetünkön, és magunknak is meg kell változnunk. A múlthoz való visszafordulás és a változás igénye között nincsen számukra ellentmondás. Mi most sajnos azt tapasztaljuk nagyon sokszor, hogy egyrészt a közelmúltra is ráférne a kritika, és azt sem fogalmazzuk meg vagy nagyon kevesen fogalmazzuk meg, másrészt hogy szükségünk van a változásra, tehát nekünk, magunknak is változnunk kell, és ez a változás nem arról szól, hogy el fogjuk veszíteni régi mivoltunkat, identitásunkat. Gondoljunk bele, milyen eufóriában élhettek a költők, írók abban a korban! Előttük egy teljes pálya, teljes esély, lehetőség új nyelvet teremteni magára a magyar nyelvre támaszkodva, új szavakat találtak ki, ezen törték a fejüket, hogy mit hogyan nevezzenek meg magyarul, amire nem volt magyar kifejezés. Mi most azokkal a szavakkal beszélünk, amiket annak idején ők kitaláltak a létező magyar nyelv és szerkezetei alapján. Berzsenyi behozza az antik időmértékes versformákat, Kazinczy éveken át dolgozik egy új versformán, és amikor megvan végre a szonettel, elküldi ismerőseinek, barátainak Berzsenyitől

elkezdve Kölcseyig mindenkinek, és kapja a gratuláló leveleket. Ezt a mentalitást kellene újra megtanulni, hogy az is feladat, az is felelősség, hogy valami olyasmit mutassunk fel, ami nincs.

A műsor végén elhangzó kérdésre, miszerint lesz-e még valaha ilyen hatalmas az irodalomnak, mint abban az időszakban, Markó Béla azt feleli, bizonyos értelemben nem is kívánja, hogy legyen.

– 1989 előtt megtapasztalhattam, hogy egy diktatúrában mennyivel láthatóbb a költő vagy az író, mennyire a központban van, hiszen egyedül neki volt lehetősége a saját közösségéhez és közönségéhez nyilvánosan szólni, per-



Kölcsey Ferenc (1790–1838)

sze a cenzúra szűrőjén át, mindenféle metaforák meg a képes beszéd segítségével. Nem voltak politikusai 1989 előtt a közösségnek, illetve akik voltak, kinevezett pártpolitikusok voltak. Azt nem kívánhatjuk, hogy megint ilyen értelemben legyen súlya az íróknak, de azt, hogy sokkal nagyobb erővel formálhassa a közvéleményt, valami módon sokkal inkább nyomást gyakorolhasson azokra, akik a mindennapokban a társadalom ügyeit intézik, mindenképpen kívánatosnak tartom, és szeretném, ha ez így történne.

KEREKES EDIT

keredit@yahoo.com



Módszertani kiskonferenciák az online térben

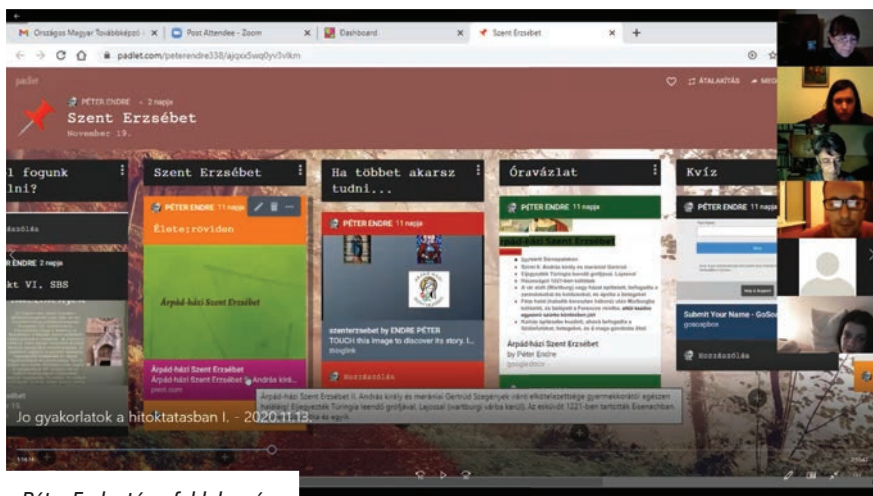
Jó gyakorlatok a katolikus hitoktatáshoz

Az iskolai hittan ugyanolyan, de mégis más, mint a többi tantárgy. Ha valahol, akkor a hittanórán tényleg az egész személyt kellene megszólítani, sőt a megszólításnak a megszólított életére is hatással kellene lennie. Éppen ezért az iskolai hitoktatás cseppet sem könnyű feladat. A megérintéshez/megérintődéshez a személyes találkozás elsődleges fontosságú. Az együttlétek alkalmával a hittantanár jó módszerekkel segíti azt, hogy a gyermek lelkében mocsanjon valami, értelme pedig – éppen a moccanás hatására – egyre nyitottabb legyen az ismeretekre. Leendő hittantanárainkat ilyen módon igyekszünk felkészíteni az egyetemi oktatásban, a pályán lévő pedagógusokat pedig évi több továbbképzéssel próbáljuk segíteni a hivatásgyakorlásban.

Az online oktatás a hittantanárt is komoly kihívások elé állította. Hogyan lehet mélyreható élményt nyújtani egy kis képernyőn keresztül? Miként lehet motiválni a gyermeket, hogy reggel korán vagy – a legtöbb helyen – a többi tantárgy után, a monitornézésben elfáradva is kitartsa a hittanórán? Talán minden hittantanár érezte, hogy itt a „tantárgy”, de ő maga is komolyan vizsgálja a gyermek, sőt annak szülője előtt is. Mert ha nem lesz elég érdekes a hittanóra, az akár az arról való kiiratkozást is maga után vonhatja... Nem más, csak a túlterheltség okán.

A heti egy hittanóra azt jelenti, hogy hitoktatóink legalább 18 osztályt tanítanak. Ez kisebb csoportok esetében is közel 200 gyermeket jelent. Ennyi gyermeket kellett/kell minden korábrinál jobban erősíteni lelkikben, és megtartani a hittanórán...

Az online életnek a negatívumok mellett kétségtelenül jó oldala is volt/van. Ez a helyzet ugyanis nagy lehetőséget kínál a szülők megérintésére is. A kisebb gyermekek ugyanis a szülők segítségével kapcsolódnak be az órákba, s ha a szülők nem is ülnek végig mellettük,



Péter Endre témafeldolgozása

a különféle feladatokba, közös imákba bevonhatók... A szülő végre közelről láthatja, hogy mi történik a – talán nem is igazán értékelt – hittanórán. Ezt a lehetőséget nem lenne szabad kihagyni!

Az online oktatás kezdetétől próbáltuk ösztönözni a hitoktatókat a különféle kurzusokon való részvételre, majd a nyári vakáció elején csak a számukra szervezendő képzéshez kértük a csíkszeredai Spektrum Oktatási Központ segítségét. Így a magyarországi #újpedagógia tréneraival végül két turnusban, mindkét esetben több héten át tartó, nagyon sikeres továbbképzőt lehetett biztosítani közel száz katolikus hittantanár részére. Ekkor a különféle programok projektoktatásban való felhasználásával ismerkedtek, de fontosnak látszott annak bemutatása is, hogy ezek hogyan használhatók egy-egy tantervi téma feldolgozásánál.

A fenti gondolatokat több ízben átbeszélgetve, illetve az előbbieket továbbgondolva találtuk ki Nemes Istvánnal, az Országos Magyar Oktatási Központ módszertanos tanárával, a nagyváradi Szent László Római Katolikus Teológiai Líceum hittantanárával, hogy olyan gyakorlatias módszertani programot szervezzünk, amelynek alkalmait már

nem tréner vezet, hanem azok a hitoktatók és hitoktatójelöltek, akik már más fórumokon bizonyították kompetenciáikat. Többállomásos ingyenes kiskonferencia-sorozat született, amelynek alkalmi során az előadók a következő két-három hét kalendarisztikus tervében szereplő témák közül mutattak be egyet-egyet. Ennek részleteit Nemes István ismerteti:

– Az Országos Magyar Oktatási Központ örömmel karolta fel a minikonferencia-sorozat ötletét, és vállalta annak megszervezését és lebonyolítását. Ilyen módon a hitoktatók tanúsítványt kaptak a központtól a részvételről. Hittantanárként én is tudom, hogy jó dolog az, ha betekintést nyerünk a hittantémák hatékony módszerekkel való feldolgozásának megtervezésébe. Az is jó, ha gyakorló tanárok vállalkoznak ilyen bemutatók tartására, hiszen ők egészen közel élnek a gyerekekhez. A mi helyzetünkben a komolyabb digitális kompetenciákkal rendelkező pedagógusokra lehetett gondolni. Az elmúlt időszakban több csoportnak tartottam képzést a LIVRESQ digitális tananyagfejlesztő program használatáról, ezen alkalmak során rálátást nyertem arra, hogy hitoktatóink miként tájékozódnak az online világban. Több

szép lecke-feldolgozás került megosztásra a négy egyházmegye hitoktatóinak közös Facebook-csoportjában is. Oszváth Judit az egyetemi mikrotanítások során látta a hitoktatójelöltek aktivitását, körükből is javasolt előadókat. Így a három négyórás alkalom (november 13., december 4. és január 8.) során két egyetemi hallgató (Csiki Amanda és Dezső Renáta), hét iskolai tanár (Benedek Ramóna, Kalamár Mária, Kovács Szilvia, Péter Endre, Somorai Árpád, Szép Mónika és Jomagam), egy mesteris hallgató, aki már tanít is (Magyari Apolka) és két egyetemi oktató (Versegi Beáta szerzetesnővér és Oszváth Judit) tartott bemutatót. Minden előadó a kiskonferenciák közötti időszak iskolai tananyagából válogatott, az

Az online életnek a negatívumok mellett kétség-telenül jó oldala is volt/van. Ez a helyzet ugyan-is nagy lehetőséget kínál a szülők megérintésére is. A kisebb gyermekek ugyanis a szülők segítségével kapcsolódnak be az órákba, s ha a szülők nem is ülnek végig mellettük, a különféle feladatokba, közös imákba bevonhatók...

utolsó pedig a félévi vakációig terjedő időszakot fogták át. Kalamár Mária az online ismeretfelméréshez és értékeléshez mutatott nagyszerű megoldásokat. A Nyolc Boldogság Közösséghez tartozó Versegi Beáta, a budapesti Sapientia Szerzetesi Főiskola tanára, a képmeditációhoz vitte közelebb a résztvevőket, illetve az általa írt *Punya, egy falat kenyér* című történetet és az ahhoz társított képregény sokoldalú felhasználását ismertette. A résztvevők Oszváth Judittól és a temesvári egyházmegyéhez tartozó Miklós Csaba majláthfalvi plébánostól saját készítésű oktatóvideókat kaptak, Páll Emese Zsuzsanna harmadéves teológushallgató egy saját szerkesztésű adventi kalendáriumot, Dezső Renáta pedig egy, a szentségekkel kapcsolatos tudnivalókat

összegző LIVRESQ-anyagot adott át. A résztvevők kérték a folytatást, így február 12. – május 4. között a kiskonferenciák második sorozatát szervezzük meg, ezennel négy állomással.

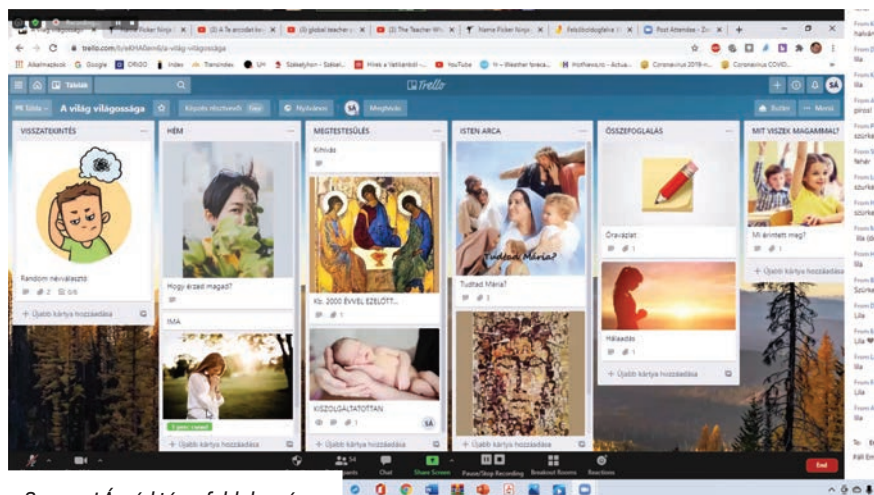
A programot a résztvevők visszajelzései értékelik a leghitelesebben. A következőkben néhányuk gondolatait tesszük közzé.

Kovács Szilvia – előadó, Nagyvárad

Nagyon jónak tartottam a program ötletét, és azért iratkoztam be, hogy konkrét óraterveket, segédanyagokat kapjak a hozzájuk tartozó magyarázat-

új tapasztalatokat szerezzünk, módszertani tudásunkat és digitális kompetenciáinkat fejlesszük. Nem voltak különösebb elvárásaim, inkább csak kíváncsi voltam az újra, mások által elképzelt, felépített órákra, módszerekre, alkalmazásokra.

Az *Árpád-házi Szent Erzsébet: az együttérzés és nagylelkűség szentje* című 6. osztályos leckét úgy terveztem meg, hogy online és offline oktatás esetén is használható legyen. A feldolgozás során a Kahoot, a Prezi, a Thinglink, a Gosoapbox, a Mentimeter, a Padlet alkalmazásokat használtam, az óravázla-



Somorai Árpád témafeldolgozása

tal együtt. Ezek mellett jó ötleteket és tapasztalatmegosztásokat is szerettem volna kapni.

Örömmel fogadtam és megtiszteltetésnek tartom, hogy fölkeríték előadónak. A *Krisztus Király* című 5. osztályos leckét mutattam be a LIVRESQ, a Mentimeter és a YouTube programok segítségével. Számomra minden óra megtervezésénél az a legfontosabb szempont, hogy az adott téma (ami mindig az örömhír egy kis szelete) feldolgozása során megérintsem a diákok szívét. A választott módszerek és programok arra szolgálnak, hogy ezt az örömhírt közel hozzák, és a diákok elvezessék a döntés kapujába, azután rajta áll, hogy engedi-e Istent belépni élete egy újabb területére.

Péter Endre – előadó, Csíkszereda

A program lehetőséget biztosított számunkra, hogy egymás ötleteiből tanuljunk, az aktuális helyzetnek megfelelő

tot Google-dokumentumban készítettem el. Szent Erzsébet példája nyomán arra próbáltam rávezetni a gyerekeket, hogy empatikusak legyenek a rászorulókkal, és legyenek képesek példaképként beszélni a szentről.

A programsorozat alkalmain új alkalmazásokat, sok jó ötletet kaptam.

Dezső Renáta – előadó, Gyergyószentmiklós/Kolozsvár

Egyedi, korszerű és igazi – ezekkel a szavakkal jellemzem a konferenciasorozatot. Nagyon nagy dolognak tartom, hogy a hitoktatás ebben a viszonytagságos időben is fölényesen bizonyít. A program tapasztalatcserét, fejlődést, egymás motiválását tette lehetővé, és azt, hogy a már pályán levők és a hivatásra készülők „találkozhassanak”. Számomra minden szempontból megerősítő volt.

A „Készítsétek az Úr útját!” – Keresztelő Szent János című 8. osztályos leckét

dolgoztam fel. Céлом volt, hogy a tanulók tudatosítsák, Isten más emberek példájával is vezet minket, és ismerjék meg Keresztelő János életfeladatát, fedezzék fel erőnyeit. Fontosnak tartottam úgy felépíteni az órát, hogy a diákoknak legyen lehetőségük megismerni egymás véleményét, tapasztalatait, tudjanak együttgondolkodni, de élményekben, tárgyi tudásban is gazdagodjanak, és lelkileg is megérintődjenek. Ezekhez a Mentimeter, a Watch2Gether, a Jamboard programokat használtam.

A három alkalom után úgy érzem magam, mint egy meseszereplő, aki a nagy út előtt fel lett tarisznyálva.

Az online oktatás a hit-tantanárt is komoly kihívások elé állította. Hogyan lehet mélyreható élményt nyújtani egy kis képernyőn keresztül?

Kalamár Mária – előadó, Csíkszentdomokos

Elvárásaimon felül volt minden találkozó, ugyanis az előadók rengeteg jól használható, érdekes, gyermekbarát, lelket melengető ötletet adtak át, és sok olyan anyagot osztottak meg, amit a következő hittanórákon használhattam.

Az online értékelés lehetőségei a gimnáziumi tagozaton címmel a félévközi és félév végi mérésről, értékelésről és az eredmények visszacsatolásáról beszéltem. A Forms, a Google-űrlap, a Redmenta és a Kahoot alkalmazást mutattam be részletesen. Mindenik felület könnyen kezelhető, egyszerű, gyors és hatékony. A tesztek nemcsak tudást mérnek, hanem a tanulást is segítik. A diákok szeretik őket, mert játékosak és változatosak. A gimnáziumi osztályokban alkalmazható kész feladatsorokat osztottam meg a résztvevőkkel, akik hálással fogadták őket, és később is megkerestek tanácsokért.

Az elemi, gimnáziumi és líceumi tagozaton tanító tanárok egyaránt kaptak valamit ettől a programtól. Különösen tetszett a jó hangulat és a közvetlenség. Érdeklődéssel és kíváncsisággal várom a folytatást.

Szép Mónika – előadó, Kolozsvár

Egyik napról a másikra újra kellett értelmeznem a szerepemet, lehetőségeimet, az eddig jól bevált módszerek alkalmazhatóságát, hogy a lehető legtöbbet nyújtsam diákjaim számára. Ilyen körülmények között nagyon örültem a konferenciának, a segítségnyújtás szándékát olvastam ki a címből is. Már az első találkozás azt erősítette meg bennem, hogy itt és most nem vagyok egyedül, sokan vagyunk együtt, mert fontosak a ránk bízottak. A sok konkrét, gyakorlatba ültethető ötlet és digitális lehetőség mellett jó volt látni azt a lelkesedést és alázatot, amellyel az előadók „betették a közösbe” a már kitapasztalt és jól bevált kincseiket. Élmény így együtt, egymással és egymástól tanulni, hálás vagyok ezért!

A bemutatómat 3. osztályos diákoknak készítettem, Jézus megkereszteléséről. A bibliai történet, valamint saját keresztségünk megismerése mellett fontos volt számomra a gyermek lelkének a megérintése – hogy a tanulók ne csupán elsajátított ismeretek legyenek, hanem a szív mélyén történő valóság: Jézus életünk igazi forrása, belőle merítve leszünk képesek igazán szeretni. Ezt az elmélyítést célozta A kutak országa című bolíviai népmese feldolgozása. A Book Creator alkalmazásban készítettem a diákok számára egy könyvecskét képekkel, kisfilmekkel, hanganyagokkal. Mellette Jamboard táblát használtam. Az órák azt is sugallta, hogy az online térben sem kell lemondani az élmény-, dráma- vagy Kettapedagógiáról.

Kiss Károly – résztvevő, Sepsiszentgyörgy

Általában csak olyan továbbképzőkre iratkozom be, amelyek tetszenek, nem számít, hogy kapok-e kreditpontot érte. Ezt a programsorozatot nagyon hasznosnak tartottam, változatos témák érdekes feldolgozásait láthattuk. Jó ötleteket kaptam, és technikai téren is sok újdonsággal ismerkedtem meg. Külön hálás vagyok azért, hogy az előadóktól megkaptuk a lecke-terveket, ez nagy segítség volt a tanításban.

Trepszker Erika – résztvevő, Szatmárnémeti

Az online tanítás „rémálma” feloldására minden lehetőséget megragadtam. Ez

a programsorozat kifejezetten a hitoktatásban nyújtott segítséget, útmutatást, kreatív ötleteket. Nem voltak különösebben elvárásaim, minden ötletnek, bátor előadóvá előlépett kollégának nagyon örültem, és hálással fogadtam. A programsorban leginkább az aktualitást és a sokszínűséget értékeltem. Minden alkalom előkészítette az egyházi év következő eseményeit és a kapcsolódó tananyagot. Ez részben lelki ráhangolódást, részben tudásbeli segítséget is jelentett. A sokszínűséget pedig az előadók egyénisége, a különböző tanítási tartalmak és a változatos alkalmazások bemutatása biztosította. Külön értékeltem az „ajándékokat”, hiszen a kollégák ingyen hozzáférhetővé és megoszthatóvá tették a kidolgozott leckéiket, amiket tetszés szerint vihattunk be a saját óráinkra.

Nagyon nagy dolognak tartom, hogy a hitoktatás ebben a viszontagságos időben is fölényesen bizonyít. A program tapasztalatcserét, fejlődést, egymás motiválását tette lehetővé.

Kristó Gabriella – résztvevő, Csíkszereda

Kíváncsisággal vártam minden alkalmat, és nagyon sokat tanultam, erőt, biztatást kaptam a mindennapi munkámhoz. Sokat segítenek a különböző témafeldolgozások, és fontosnak tartom azt is, hogy együtt gondolkodhassunk, egymást bátoríthatjuk. Csodálatos, ahogyan a digitális megoldásokban jártasabbak segítőkészséget nyújtanak a még hiányosságokkal küzdő, az új lehetőségekkel most ismerkedő kollégáknak.

Fontosnak tartom, hogy továbbra is legyenek találkozásaink, ahol eszmecserét folytathatunk, megbeszélhetjük közös problémáinkat, és megoldásokat kereshetünk a hitoktatás kihívásaira is.

OZSVÁTH JUDIT

ozsvathjudit@yahoo.com



Több kezdeményezéssel is megszólítják a tanulókat a következő időszakban

Könyvadomány és fotópályázat diákoknak

Háromszéki gyermekeknek gyűjt könyveket a sepsiszentgyörgyi Bod Péter Megyei Könyvtár, amely április 23-ig várja a kötetadományokat. Ugyanakkor 11. és 12. osztályos diákoknak hirdet sajtófotó-pályázatot a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem március 27-ei határidővel.

Saját kezdeményezéssel csatlakozik idén a Bod Péter Megyei Könyvtár a február 14-ei könyvajándékozás nemzetközi napjához. A sepsiszentgyörgyi intézmény tájékoztatása szerint a program során gyermekkönyvek gyűjtését és átadását szervezik meg háromszéki, szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek, illetve csoportjaik számára, együtt-

A szervezők közel 1500 háromszéki gyermeket szeretnének megajándékozni magyar és román nyelvű könyvekkel, illetve könyvgyűjteményt adományozni a különböző gyermekcsoportok számára.

működve a megyében szociális tevékenységet folytató szervezetekkel.

A szervezők közel 1500 háromszéki gyermeket szeretnének megajándékozni magyar és román nyelvű könyvekkel, illetve könyvgyűjteményt adományozni a különböző gyermekcsoportok számára. Ahhoz, hogy igazi ajándék legyen az adomány, fontos, hogy a gyermekek tartalmas és szép kivitelezésű, korosztályuknak megfelelő gyermekkönyvekhez jussanak, ennek érdekében a következő típusú könyvek ajándékozását javasolják: 0–3 éveseknek leporelló, kartonkönyv, mondókás könyvek; 3–6 éveseknek rövid meséket, verseket tartalmazó képeskönyvek; 7–11 éveseknek mesék,

meseregények, kezdő olvasóknak szóló könyvek; 11–14 éveseknek meseregények, ifjúsági regények, ismeretterjesztő könyvek; 14 évnél idősebbeknek ifjúsági regények.

A 2005 után megjelent, új vagy újszerű állapotban lévő könyveket a könyvtárban és a fiókkönyvtárban kialakított gyűjtőpontra lehet leadni. A helyben megvásárolt könyvek a Sepsiszentgyörgyön működő könyvesboltokban található dobozokba is betehetők. A könyv felmutatásával a megajándékozott gyermekek ingyenes könyvtári belépőt kapnak. A program lezárásakor az adományozók között a Sepsiszentgyörgy képes története és a 100 erdővidéki recept című könyveket sorsolják ki. Ha az adományozó szeretne részt venni a sorsolásban, a doboz mellett elhelyezett adományozószelvényt kell kitöltenie.

A Kovászna Megyei Szociális Ellátási és Gyermekjogvédelmi Vezérigazgatóság, a Szociális Támogatási Igazgatóság – Sepsiszentgyörgy, az ESÉLY Lelki Egészségvédő Egyesület, a Diakónia Keresztény Alapítvány, a Gyöngyvirág Utcai Református Egyházközség, a Gondviselés Segélyszervezet, a Gyulafehérvári Caritas, a Máltai Szeretetszolgálat, a Kovászna Megyei Vöröskereszt, a Gutenberg Könyvesbolt, a LibriM Könyvudvar és a Diákbolt partnerségével megszervezett gyűjtés 2021. február 1-től április 23-ig tart.

Ugyanakkor egy másik kezdeményezéssel kívánja megszólítani a diákokat a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem is. A felsőoktatási intézményt sajtófotó-pályázatot hirdet, amelyre 11. és 12. osztályos tanulók jelentkezhetnek. Az egyetem közleménye szerint pályázni 3–6 képből álló, sajtófotó jellegű sorozattal lehet, amely egy történetet mesél el, eseményt rögzít vagy illusztrál (például hír- vagy eseményfotó, képriport, társadalomábrázolás, dokumentarista fotográfia). A nevezési határidő 2021.

március 27., a részletes követelmények az egyetem honlapján olvashatóak.

A képek készülhetnek analóg vagy digitális fényképezőgéppel vagy akár telefonnal. Az analóg géppel készült fotók esetén ezeket digitális formában lehet elküldeni. Manipulált képek nem indulhatnak a pályázaton. Manipulációnak számít – és kizárást von maga után – a képek tartalmának megváltoztatása, vagyis képi elemek utólagos eltávolítása vagy hozzáadása, továbbá effektszűrők vagy más képmanipulációs eljárások alkalmazása.

A Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem sajtófotó-pályázatára 11. és 12. osztályos tanulók 3–6 képből álló, sajtófotó jellegű sorozattal (például hír- vagy eseményfotó, képriport, társadalomábrázolás, dokumentarista fotográfia) jelentkezhetnek.

Elbírálásnál döntő fontosságú a képek történetet közvetítő ereje. A beküldött pályaműveket a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem szakbizottsága fogja elbírálni. Az első három helyezett díjban részesül. A legjobb pályázó könnyített felvételt nyer az egyetem audiovizuális kommunikáció – forgatókönyv- és reklámírás, média szakára. A nyertes pályamunkákból kiállítást szerveznek, amelynek megnyitójára 2021. április 12-én a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem médiatudományi konferenciájának keretében kerül sor.

B. L.

Tíz éve nyílik lehetőségük ingyenesen táborozni a különböző korosztályú gyerekeknek

Erőt adnak a hétköznaphoz a Yuppi táborok

A beteg gyerekek felfedezhetik a saját magukban elraktározott erőket, bátorságot, kitartást a 2011 óta szervezendő Yuppi táborokban. László Zsuzsa, a Yuppi Tábornozgató Egyesület társalapítója, elnöke az elmúlt tíz év tapasztalatairól, sikertörténetekről, idejéről és hosszú távú tervekről beszélt.

Idén ünnepli tizedik születésnapját a Yuppi Tábornozgató Egyesület, amely 2011-ben jött létre az onkológiai vagy autoimmun betegséggel küzdő gyerekek és kamaszok táboroztatására. A tábor szervezésének ötlete az egyesület alapítójának személyes ta-

arra gondoltunk, milyen jó volna, ha itt, Romániában is lenne ilyen lehetőség” – fogalmazott László Zsuzsa, a Yuppi Tábornozgató Egyesület társalapítója, elnöke. Emlékeztetett, 2011-ben egy közel harmincfős, cukorbeteg kamaszoknak szóló táborral kezdték, és ehhez képest

körülbelül 150-en voltak jelen. Ugyanakkor a pandémia pozitív dolgokat is hozott magával, ennek köszönhetően sikerült online programokat, online táborokat kidolgozniuk. „Ez azért fontos számunkra, mert annak ellenére, hogy kényszer volt, felismertük, ez óriási lehetőség is egyben. Így eljuthatunk olyan gyerekekhez is, akik más típusú betegséggel rendelkeznek, viszont az otthon biztonságában részt vehetnek a különböző tevékenységeken. Például az asztmás vagy szívbeteg gyerekek, illetve kerekesszékekben élők” – részletezte az egyesület elnöke. Hozzátette, az online tábor résztvevői között volt olyan gyerek, aki kórházból jelentkezett be, de Németországból vagy a Moldvai Köztársaságból is bekapcsolódtak a programokba. Mint kifejtette, ilyen értelemben lehetőség nyílt a „határok nélküli” részvételre.

A Yuppi Tábornozgató Egyesület egyébként az első olyan romániai szervezet, amely az élményterápia módszerét használja. László Zsuzsa rámutatott, az élményterápiában igyekeznek olyan foglalkozásokat biztosítani, amelyek révén a gyerekek felfedezhetik új dolgokat saját magukon, és átléphetik saját határaikat. A cél az, hogy a személyes mentális korlátot, de elsősorban a betegség korlátjait tudják átlépni a résztvevők. Ebben segítenek többek között a kreatív programok, mint a fotózás, színjátszás, zene, kézműves tevékenységek, bűvészkedés. Szabadtéren pedig lehetőséget nyújtanak magas kötélpályán való mászásra, lovaglásra, evezésre, íjásatra.

Sok a sikertörténet

Tapasztalatok alapján a legtöbb táborozónak sikerül legyőznie félelmét. „Az



Fizikailag és lelkileg is sokat segít a betegséggel küzdő gyerekeknek a Yuppi tábor

tapasztalataiból származott. Mindketten önkénteskedtek a magyarországi Bátor táborban, ahol szintén beteg gyerekeknek szerveznek élményterápiás programokat. Megtapasztalták, hogy résztvevőként és önkéntesként is egyaránt jó érzés ott lenni a táborban. „Ezek olyan események, amelyek erőt adnak a hétköznaphoz, és hozzásegítenek ahhoz, hogy a beteg gyerekek felfedezzék a saját magukban elraktározott erőket, bátorságot, kitartást. És akkor

most négy táboruk van, nemcsak diabéteszes gyerekeknek, hanem rákbeteg és más autoimmun betegséggel élő kislányoknak is. Ugyanakkor már nemcsak a kamasz korosztállyal foglalkoznak, hanem a négy tábor keretében már a 7–18 éves korosztállyal.

Határok nélkül

A résztvevők száma is növekedett az évek során: a legutóbbi, még a járvány előtti nyáron szervezett táborban

elmúlt tíz évre visszatekintve nagyon sok sikertörténetet tudnék mesélni. Például volt egy Csilla nevű táborozónk, akit a tábor idején alig tudtunk meggyőzni, hogy esténként gitározzon társainak. Néhány év múlva pedig már részt vett egy helyi tehetségkutatón, bátorságot gyűjtött ahhoz, hogy kiálljon a színpadra” – emlékezett vissza az egyesület társalapítója. Mint mesélte, egy másik táborozójuknak, Botinak a magas kötélpályán való mászás volt a kedvenc programja, és felnőttként visszatért önkénteskedni a táborba, ahol ugyanazt az élményt adta vissza a krónikus beteg gyerekeknek, amelyben neki volt része néhány éve. De olyan résztvevőjük is volt, aki a tábori élményein felbuzdulva saját maga szervezett a városában egy kis jó-tékonysági rendezvényt, hogy a hozzá hasonló krónikus beteg gyerekeknek biztosítson lehetőséget táborozásra.

A Yuppi a kezdetektől ingyenes táborozási lehetőséget nyújt. A tábor költségvetése teljességében támogatásokból áll össze, körülbelül negyede pályázatokból, háromnegyede pedig magánszemélyek vagy cégek támogatása. „Nagyon örülünk, hogy tíz év alatt sikerült sok támogatót magunk mellé állítani, mert sok kicsi sokra megy alapon sikerült eddig túlélni, ami nem kis dolog Romániában” – hangsúlyozta László Zsuzsa.

A Rupicapra Social projekt alapítói, Szénási Zoltán és Katona Alpár például 2016-ban álltak a Yuppi Tábormozgalom mellé. A YuppiRun keretében 210 kilométert lefutva gyűjtöttek adományokat, azt követően, 2017-ben a YuppiRide alkalmával elbicikliztek Chamoni-ig, majd megmászák a Mont Blanc-ot. 2018 pedig a YuppiSlide elnevezésű akcióban szerették volna átszíni az izlandi Vatnajökull gleccsért, Európa legnagyobb gleccserét. A kolozsvári sportolók rá egy évre több mint 40 ezer lejt gyűjtöttek öt romániai tó átúszásával a Yuppi Lake Challenge projekt keretében.

Az alapítványelnök arról is beszámolt, hogy a tízéves születésnap alkalmából idén folyamatosan ünnepelnek, a járvány miatt elsősorban online térben. Az első meglepetés egy Yuppi-stílusú téli gyermektorna lesz február 18-án a Facebook-oldalukon. A továbbiakban is készülnek meglepetésekkel szülőknek, táborozóknak, önkénteseknek egyaránt,

és természetesen a nagyközönségnek is. Ugyanakkor 2021-ben szeretnék folytatni és megerősíteni az online élményprogramokat, elsősorban arra összpontosítva, hogy határok nélküli legyen. A cél, hogy minél több beteg gyerek részt vehessen, tudjanak jelen lenni a kórházak gyermekosztályán, vagy akár eljussanak külföldi családokhoz a kép-

Az önkéntesek egyébként feladatkörük szerint három csoportba sorolhatók. A HáziManók a kísérők, akik a teljes napot a gyerekekkel töltik, a reggeli rituálétól kezdve az esti szabad foglalkozásig. A MenőManók élménydús programokat tartanak, személyre szabott kihívásokat állítanak a táborozók elé a különböző tevékenységek során.



Résztvevőként és önkéntesként is egyaránt jó érzés ott lenni a táborban – mondták el az illetékesek

ernyőkön keresztül. Bízunk benne, hogy a pandémia azért megengedi, hogy valamilyen formában a táborhelyen is találkozhassanak.

További tervek

A következő tíz évre tervezett megvalósítások között szerepel egy saját táborhely, a jelenlegit ugyanis bérelik. A táborterületet egy nagy tóval képzelik el az evezéshez, valamint egy vagány kalandparkkal. Szeretnék év közben folyamatosan segítséget nyújtani a krónikus beteg gyerekeknek, tavaszi, nyári és őszi tábor szervezni. Jelenleg képesek a diabéteszes, rákbeteg és bizonyos autoimmun betegségek gyerekeit fogadni a táborban. Ez azt jelenti, hogy számukra megfelelő egészségügyi ellátást tudnak biztosítani önkéntes orvosokkal és nővérekkel. Remélik, hogy biztosíthatnak majd ellátást hemofíliás, asztmás, vagy különböző veseelégtelenségben szenvedő gyerekeknek is.

A DokiManók pedig folyamatosan figyelik a gyerekek egészségi állapotát, civilbe öltözve jelen vannak a programok helyszínén, hogy szükség esetén segítséget nyújtsanak. Az önkénteseknek nemcsak a felügyelés és szabályalkotás, hanem a gyerekekkel együtt megélt tapasztalás és támasznyújtás is feladatuk. Szabály szerint: ahány gyerek van, annyi önkéntes. A létszám általában az adott programtípus függvényében változik, mivel a táborozók a tevékenységek egy részén nyolc-tíz fős csoportokban, a többi részén pedig mind együtt vesznek részt. Táboronként átlagban negyvenöt, évente százötven az önkéntesek száma. Évről évre egyre több családnak, gyereknek tudnak gyógyító élményeket ajándékozni, tehát növekszik az önkéntesek száma is.

BEDE LAURA

bede_laura@yahoo.com



Beszélgetés András Gabriella gyergyószentmiklósi nevelési tanácsadóval

Kapaszkodjunk a helyzet adta lehetőségekbe

Az elmúlt közel egy év bebizonyította azt, hogy megfelelő technikai felszereléssel és akarattal lehet online tanulni. De vajon nevelni is? A témában a gyergyószentmiklósi Fogarassy Mihály Általános Iskola nevelési tanácsadójával, András Gabriellával beszélgettünk, aki elemi és általános iskolásokkal, óvodásokkal is foglalkozik.

– Egy évtizede még nem volt jellemző, hogy a tanintézetek iskolai nevelési tanácsadókat alkalmazzanak. Vajon csak az én generációm nem találkozott velük, vagy ez tényleg egy újszerű kezdeményezés?

1995-ben megalakult, amelyhez 1997-ben csatlakoztam. Az évek múlásával aztán hálózattá bővült a csapat, idővel pedig a Hargita Megyei Nevelési Tanácsadó és Erőforrásközpont ernyőszervezete alá kerültünk. Tehát a kérdésre a válasz az, hogy a kezdeményezés már több évtizedes, azonban nem mindenhol vált népszerűvé a tanácsadók jelenléte az iskolákban.

– Hogyan telik egy szociálpedagógus munkanapja, mik a teendői?

– Inkább munkahetéről beszélnék, mintsem munkanapról. Vannak kötelező tanítási órák – ilyen a szociális nevelés és a választható tantárgyak keretében szervezett csoportos tanácsadási órák –, amelyeket heti négy órában tartok. Az ilyen foglalkozások főként az általános iskolásoknak szólnak, tematikájukat tekintve lehetnek: szociális készségfejlesztés, önismeret és társismeret, kommunikációfejlesztés, konfliktuskezelés, tanulási technikák, szexuális nevelés, valamint pályaeorientáció. Ezenkívül pedig egyéni fejlesztésekkel és személyes tanácsadásokkal telnek mindennapjaim.

– Milyen kérdésekkel, problémákkal fordulnak önhöz a tanulók a leggyakrabban? Tudna említeni néhány olyan példát, amelyek globálisan foglalkoztatják a 21. század gyermekeit?

– Mindenkor kérdés a „Ki vagyok én, hová tartozom?”, a párkapcsolatok, a családi kapcsolatokban felmerülő problémák, a testi fejlődés, a nemiség alakulása, a pályatervezés. És ezek nemcsak a mostani gyerekeket foglalkoztatják, hanem a világtörténelem során mindig is érdekelte a fiatalokat. Az óvodások és az elemi osztályosok esetében főként beilleszkedési gondok, tanulási zavarok, agresszív viselkedés, kényszeres cselekvések, éjszakai ágybavizelés, pszichoszomatikus tünetek, veszteség, gyász feldolgozása miatt keresnek fel a szülők.

Miután a gyerekek jobban megismernek, már ők maguk jönnek hozzám tanácsokért. Az általános iskolások főként a teljesítményből fakadó szorongás miatt keresnek fel, de gyakoriak a beilleszkedési nehézségek, kirekesztés, bántalmazás, kortárskonfliktusok, családi gondok, valamilyen élethelyzet okozta krízis (ilyen lehet a költözés, szülők válása, beteg hozzátartozó a családban), valamint a szerelemmel és a szexualitással kapcsolatos kérdések is. Tanintézményünkbe 734 diák és 190 óvoda jár, közülük 250-300-zal egy tanév

A mai társadalom gyermekei kíváncsiak, éppen ezért az újításokhoz is sokkal könnyebben hozzászoknak, mint az idősebb generációk.

során ilyen-olyan módon biztosan kapcsolatba kerülök, úgyhogy elmondhatjuk, hogy a gyermekek érdeklődnek az effajta kérdések iránt, és élnek ezzel a szolgáltatással.

– Nagyon sokat olvashattunk és hallhattunk már az online tanulásról, amelyre közel egy év alatt már számos hatékony technika alakult ki. Arról viszont kevesen beszélnek, hogy a gyermekek lettek szakítva a közösségből, a barátaikkal pedig legfeljebb telefonon vagy a képernyőn keresztül tudnak értekezni. Ön szerint ez milyen kihatással lehet a fejlődésükre és a társadalmi életükre?

– Az ovisok esetében erőteljes nyomokat nem lehet tapasztalni, hiszen a gyerekek java része jobban érzi magát otthon, szülei környezetében. Érdekes a napközi óvoda intézménye, hiszen ezt nem a kicsi igényli, hanem a szülő kényszerül arra, hogy ilyen módon



András Gabriella nevelési tanácsadó: „gyakoriak a beilleszkedési nehézségek”

– Hazánkban megyénként változott az ilyen jellegű hálózatok kiépülése. A jórészt magyarok lakta vidékeken nagyon hamar felfedezték az ebben rejlő lehetőségeket: a Hargita Megyei Pszichopedagógiai Központ pedig már

oldja meg a gyermekfelületet. A napi 8-9 órás „műszak” nagyon hosszú a gyerekeknek, és bár jól elvannak egymás társaságában, ennek hiánya mégsem okoz nekik nagy gondot. Az iskolások zöme inkább már lehetőséget lát a jelenlegi helyzetben, mintsem hogy irtózzon tőle: ők különböző internetes csoportokat hoznak létre, amelyek segítségével sokat kommunikálnak egymással. Van azonban egy olyan réteg is, amely teljesen elszigetelődött, vagy technikai eszközök hiányában keveset tudunk róluk. A gyerekek személyiségi és társadalmi fejlődése a jelenlegi helyzet ellenére sem áll meg, csak a módja tér el az eddigiektől. Kreatív megoldások azonban vannak a társaságok összekovácsolására, ez azonban nagy szülői logisztikát igényel.

– Valószínűleg korosztálytól függően változik a gyermekek hozzáállása az internetes iskolához. Tapasztalatai szerint hogyan dolgozzák fel az online oktatás nyújtotta újdonságokat az óvodások, az elemi iskolások és az általános iskolások?

– Az óvodáskorúakkal kezdem. Az ő online tanításuk csakis szülői felügyelet mellett működik, sőt inkább anyuka vagy apuka jár oviba, amíg a gyerek eltölti mellettük az időt. Nagyon sokszor hallani azt az ovisoktól, hogy ők az igazi óvó nénit szeretnék, akihez hozzá lehet bújni, mert nekik ez a képernyős rendszer egyáltalán nem tetszik. Az iskolásoknál már egy kicsit más a helyzet. Nagyon sok tanuló hamarabb megtanulta használni a különböző eszközöket és internetes felületeket, mint a pedagógusok, így ők adnak tippeket és útmutatókat tanítóiknak. A mai társadalom gyermekei kíváncsiak, éppen ezért az újításokhoz is sokkal könnyebben hozzászoknak, mint az idősebb generációk. Az eszközzel nem rendelkező tanulókra is figyelmet szentelnek oktatóik, hiszen postai úton vagy személyesen adják át a feladatokat, amelyeket jórészt kitöltenek és visszaküldenek a gyerekek. Érdekes ugyanakkor megfigyelni egyes változásokat is a tanulók teljesítményében: vannak, akik fizikai térben nagyon jól teljesítettek, de az online világban elveszettek és teljesítményük visszaesett, mások viszont szorongtak társaik jelenlétében, míg a jelenlegi helyzetben

kivirágoztak. Összességében elmondható, hogy az online oktatás önállóságra neveli a gyerekeket, azonban a szülői háttér is elengedhetetlen ahhoz, hogy a rendszer jól működjék.

– A tanárok dolga nemcsak a tanítás, hanem a nevelés is – erre azonban a számítógép előtt vajmi kevés lehetőség nyílik. Hogyan látja, a szülő képes azt a fajta életfelfogást megmutatni a gyerekeknek a négy fal között, ami amúgy az iskola berkein belül kéne megtörténni? Egyáltalán tud a tanár online nevelni?

– Online nevelni gyakorlatilag lehetetlen, holott szükség lenne rá. Már a múlt században megjelent a bölcsőde és a napközi fogalma, amely a gyerekeket kicsi kortól legalább 6-8 órára „elszakította” nevelőik mellől. Ennek következtében alakult ki az is, hogy bizonyos nevelési feladatokat átvettek a tanügyi

A pedagógus-gyerek kapcsolat fenntartása is eszenciális, és nem csak a leckék szintjén: fontosnak tartom ugyanis azt, hogy kezdeményezzék a párbeszédet a tanuláson túl is, kérdezzék meg egymást hogylétük felől, és meséljék el élményeiket egymásnak.

intézmények, amelyet a szülők is megszoktak, így a pedagógusok úgymond támaszukká váltak. Jelenleg az összes edukációs feladat a szülők vállát nyomja, emellett pedig az online iskolát is meg kell szervezzék, így leterhelte válnak. Mindemelllett hiba lenne a tanítók felfogását otthon is megfogatosítani, a gyerekek ugyanis az a legjobb, ha a szülő önmagát adja. A tanár természetesen így is segíthet a nevelésben azáltal, ha – igény szerint – aktívan tartja a kapcsolatot a szülővel, megerősítést adhat bizonyos kérdésekben, valamint ő is lehet szülő, így abból a szemszögből is tanácsokat biztosíthat. A pedagógus-gyerek kapcsolat fenntartása is eszenciális, és nem csak a leckék szintjén: fontosnak tartom ugyanis azt, hogy kezdeményezzék a párbeszédet a tanuláson

túl is, kérdezzék meg egymást hogylétük felől, és meséljék el élményeiket egymásnak.

– Miben lesz más ennek a karantén-generációnak az élete, mint mondjuk azoknak, akik még a lezárások előtt befejezték tanulmányaikat? Hagyhat olyan mély nyomokat a gyerekekben ez a helyzet, amely a teljes életükre is kihatással lehet?

– Önmagában nem okozhat mély sebet a fejlődésben csak akkor, ha a bezártság társul valamilyen egyéb megpróbáltatással. Ilyen lehet például egy elvesztett munkahely, és az ebből adódó szülői feszültség miatt rossz családi légkör, vagy akár a családon belüli erőszak. Ha ilyeneket tapasztalunk, akkor mindenképpen érdemes segítséget kérni, de gyakori tapasztalat az, hogy éppen azok a serdülők, akik, bár szükségük lenne rá, mégsem igénylik a segítséget. Ennek oka az, hogy a családban nincs meg a személyes intimitásuk a zavartalan beszélgetéshez a problémáikról egy kívülállóval még akkor sem, ha szakember az illető. Ilyenkor ezeket a történéseket még nehezebb fel dolgozni. Összességében nem mondom, hogy ez egy jó helyzet, de semmiképpen nem katasztrófa, hiszen helyel-közzel egyre jobban alkalmazkodunk hozzá.

– Tudna adni néhány tanácsot mind a gyerekeknek, mind a tanároknak és a szülőknek az online oktatás túléléséhez, valamint a majdani újrakezdéshez?

– Úgy gondolom, hogy mindennek a kulcsa a nyitottság és az elfogadás. Aki az elejétől fogva érdeklődő volt, és kereste a jó megoldásokat ehhez a rajtunk messze túlmutató helyzethez, az gyorsan akklimatizálódott, és hamar belerázódott az online oktatásba. Fontos ugyanakkor az is, hogy a nagy vizsgatérés után fogadjuk el az emberek változásait is, hiszen főként kisebb korban sokat formálódnak még a gyerekek. Ezzel párhuzamosan empátia kell majd az újra találkozáshoz is, hiszen nagyon emberfüggő az, hogy ki hogyan fog viselkedni. Legyen hát türelmünk kívánni a dolgok érési idejét!

SZATMÁRI BENCE

benceszatmari@yahoo.com



Gherman Cristina Ramona kolozsvári gyógypedagógus az online oktatás nehézségeiről

„Fából vaskarika” készítésért díj járna a tanároknak

Gherman Cristina Ramona a kolozsvári Kozmutza Flóra Hallássérültek Speciális Iskolájának pedagógusa, évek óta lelkesen végzi tanári munkáját. Célja olyan oktatóvá válni, aki nemcsak tanítani, hanem tanulni is érkezik az osztályterembe, megérteni, támogatni és nem megjavítani szeretné a diákjait. A járvány ideje alatti sikereiről, új feladatairól, motivációjáról és hitvallásáról kérdeztük.

– A kolozsvári Kozmutza Flóra Hallássérültek Speciális Iskolájában tanítás immár 15 éve gyógypedagógusként. Milyen látványos különbségeket és nehézségeket tapasztaltál az elmúlt másfél évtized alatt, illetve a járványhelyzet által uralt elmúlt egy évben?



Gherman Cristina Ramona kolozsvári gyógypedagógus

– Amikor 22 évesen, versenyvizsga után betoppantam az iskolába, akkor naiv, világmegváltó határozottsággal érkeztem megmutatni, kamatoztatni mindazt, amit az egyetemi tanulmányaim alatt elsajátítottam, amitől azt hittem máris gyógypedagógus vagyok. Mert tudtam-megtanultam, hogy a sajátos nevelési igényű iskolást hogyan kell lépésről lépésre oktatni. Meglehet, néhány dologról már valóban tudtam, de arról még sejtésem sem volt, mit jelent a hozzánk beiskolázott teljes értékű emberpalántákat megismerni, szeretni,

nap mint nap meggyászolni és elfogadni bennük azt, amin nem tudunk egyesített erővel sem változtatni. Ezzel egyidejűleg tudással, bölcsességgel, türelemmel, derűlátással igyekezni dolgozni. Ezt azóta is mindennap tanulom. Nevelőtanárként dolgozom, munkaköröm sajátossága, hogy nagyon hosszú ideig van lehetőségem kísérni egy gyermekcsoport tanulását, fejlődését, emberré válását. Hatalmas kiváltságnak érzem ezt, hiszen a munka lehetőséget adott nekem arra, hogy roppant optimistává váljak a hivatásom sorsfordító és sorsformáló erejét illetően, valóban higgyek a gyógypedagógusi munkánk hosszú távú hatásában. A pályám szépsége, hogy amilyen mélyre nézek, olyan sokrétű nehézséget mutat meg nekem, amelyeket én kihívásnak vagy lehetőségnek tekintek, és csak ritkán lengetek fehér zászlót. Az elmúlt 14 évben úgy éltem meg a gyógypedagógusi szerepet mint tevékeny, érteni akaró, optimista törekvést. Így elengedhetetlen a közelség, az együtt töltött idő. Viszont amióta a speciális iskolai oktatás-nevelés-fejlesztés törekvéseit a virtuális szférába zárták, pont ettől a közelségtől fosztottuk meg a legnagyobb mértékű támogatást igénylő gyermekeket. Akik fejlesztése rendkívül eszközigényes és egyáltalán nem repíthető át az absztrakt, kétdimenziós, közvetett rendszerbe. Az elmúlt évben alig születtek módszertani ajánlások a tanügyminisztériumban a speciális oktatás segítésére, a pénzügyi fenntartók pedig teljesen elsiklottak az eszközigényléseink fölött olyannyira, hogy közösségi adományokból és saját intézményi, egyesületi forrásokból kovácsoltunk tablet- és laptopvásárlási lehetőséget. Mert minden gyermeknek

joga van a tanulás és siker lehetőségéhez. Annak is, aki nehezített pályán, de annál nagyobb igyekezettel próbál haladni.

– Ha röviden meg lehetne fogalmazni: miben áll a személyre szabott tanítás, fejlesztés a speciális nevelési igényű gyerekek esetében?

– Pályám első 9 évét egy nagyon sokszínű gyermekcsoporttal töltöttem. Méretlenül hálás vagyok a gyerekeknek, mert kifogyhatatlan szeretettel és türelemmel tanították nekem, mi kell a maratonfutáshoz a gyógypedagógusi pályán, és miért érdemes ezt alázattal tanulnom. Ők legalább annyira hittek bennem, mint én bennük. Értelmi akadályozottsággal és járulékos zavarokkal, krónikus betegségekkel élő gyerekekből állt az osztályom. Úgy tudnám szemléltetni ezt a csoportot, mintha egy 9 darabos puzzle-t kaptam volna, ahol minden darab különböző formájú, és mégis csak együtt alkotnak tökéletes egészet.

Nagyon korán meg kellett tanulnom a személyre szabott tanítás-fejlesztés mibenlétét. Sok gyakorlás, előkészület és optimizmus kellett hozzá, de meghozta a gyümölcsét, hisz a diákjaim lehetőségeikhez mérten maximálisan fegyelmezett, önálló munkát tudtak végezni úgy, hogy közben a másik asztalnál ülőknek én valami teljesen mást magyaráztam. Több élménypedagógiai és kooperatív tanulási képzést kerestem, és meg is találtam a lehetőségeket arra, hogy ennyire különböző gyerekekből hogyan formáljak olyan csoportot, amely mozgósítani is tudja erőforrásait, ahol a tagok nemcsak hozzám kapcsolódnak, és a távollétemben ellebegnek egy térben, hanem egymással is élő, támogató kapcsolatokat ápolnak.

– *Értelmi akadályozott, figyelemzavaros és beszédzavaros gyerekekkel is foglalkozol. Ehhez nyilván speciális figyelem, fegyelem szükséges. Hogyan tudta az iskola, és hogyan tudta te a jelenlegi helyzetet kezelni?*

– Gyakran mondtam munkatársaimnak, hogy hihetetlen öröm az üdőben: a világ most állt feje, és nem hat éve, amikor előkészítő osztályt kaptam a huszonévesen elballagott tanítványaim után. Mostani csoportommal, akik hatan vannak, és ötödikesek, már sok éve építünk egy értékrendet, kapcsolathálót, amelyben inkább öröm, mint elkeserítő kihívás a tanóra. Minden elszántságra és hitre szükségem volt, hogy megte-remteni akarjam a folytatást: megtartani az élő, támogató kapcsolatot mindegyik diákkal. Meggyőződni arról, hogy a mindenféle furcsa pdf- és képformában küldött munkaötleten túl tudják: pont annyira fontosak, mint mikor két héttel korábban kosaraztunk, történetet írtunk, vagy épp a másodikosokat felügyeltük. Örömmel és könnyen szerkesztettem nekik a különféle feladatokat, de azt is pontosan tudtam, hogy amire a lehető legnagyobb szüksége van némelyiknek, az nem szerkeszthető meg. A mentális és érzelmi egészség támogatása, az elfogadás megélése, a tanárok és társak bátorítása, az ölelések, vállra borulások, az ebédlő asztal körüli vidám csevegés. Hisz senki sem csak asztalnál tanulni jön a Kozmutzába.

– *És mit tekintesz sikernek a járvány ideje alatt?*

– A tehetetlenség mókuskerekében is sok kört tettem meg, mire Kiss Csilla igazgatónő bátorítására megpályáztam egy támogatási lehetőséget, táblagépeket vásárolhattam a diákjaimnak. Ezzel új fejezet nyílt a „Mi és a Covid” (és igen, magunkat mondom előre, mert mi vagyunk a fontosabbak és a kitartóbbak is) „eposzban”: meglepően eredményes, ha nem is ideális, de élhető folytatása az eddigi utunknak. Mostanra sikerült egy szép, a sok kamaszkori dráma és villámgyors kedélyváltozás mellett is harmonikus fele kúszó tanítási-tanulási forgatókönyvet, hagyományt megteremtünk. Kincset érnek az együtt töltött órák, hisz a gyerekek több-kevesebből jönnek, nem találkozhatnak

egymással ebben az időszakban, és sajnos most épp abban az életszakaszban vannak, 11–14 évesen, amikor az ép fejlődésmentű kortársaikhoz kevésbé hasonlítanak kompetenciák, érdeklődés terén, így gyermekkori barátságaik lassan lemorzsolódtak. Maradnak tehát a csoporttársakhoz fűződő kapcsolatok a valahova tartozás és értékes-

– *Hogyan lehetett megértetni a gyermekekkel, hogy nem mehetnek be az iskolába? Tapasztalatom szerint nemcsak sokkal több figyelmet igényelnek ezek a gyermekek de szeretetcentrikusabbak is, mint az egészséges társaik.*

– Ebben a tekintetben nagyon változók voltak a különböző profilú osztályokat



Tudással, bölcsességgel, türelemmel, derűlátással igyekeznek dolgozni a Kozmutza Flóra-iskolában

ség megéléseire. Úgy érzem, hogy több ezer pedagógusnak járna kitüntetés a „Covid idején fából vaskarika készítésért”. Picit olyan ez, mint amikor elmegy egy Hamletet játszó színművész egy teázóba, ahol hirtelen azt kéri tőle, hogy ott helyben, egy négyzetméternyi helyen, díszlet és jelmez, sőt főpróbához hamar adja elő a szerepét, hisz már annyi vastapsot megért az alakítása. Ki-ki fel kellett tárja és vállalja otthona kényelmét vagy annak a hiányát, és minden erejével elterelni figyelmét a képernyő többi kockájában látható otthonok és otthoni élethelyzetekről, melyek potenciálisan torzítják az értékelését. Ezek nem egyszerű tanári, oktatási kihívások, hanem az emberség, érettség, empátia kerékpróbái. Gyakran gondolkodtam azon, hogy vajon mi, pedagógusok erre fel vagyunk készülve, vagy legalább az attitűdformálás szükségességét fel tudjuk-e ismerni ebben az időszakban.

tanító munkatársaim tapasztalatai. Az iskolába járási rutin hirtelen eltűnése talán az autizmussal élő óvodásaink és tanulóink számára jelentette a legnagyobb bizonytalanságot és egyensúlyvesztést. Nekik a biztonságérzet, jóllét és a tanulás előfeltétele is az előre tudott, megbízhatóan ismétlődő program, ugyanakkor nyelvi készségeik csak részlegesen teszik lehetővé az indoklás és a járványhelyzet megértését. A hallássérüléssel és az intellektuális képességzavarokkal élő gyermekeink számára is nagy szomorúság- és frusztrációforrás volt ez a változás, és édes-keserű élmény volt hallani, ahogy azt ígéri, hogy bármilyen szabályt betartanak, csak jöhessenek újra. A Kozmutza Flóra-iskola majdnem meseszerű, saját kis fenyvessal, nyulakkal és mókuscsaládokkal is büszkélkedő tér, ahová leginkább olyan gyermekek járnak, akiknek nemcsak tanulási tapasztalatokra van szükségük. Az iskola munkaközössége sajátos módon viszonyul a

gyermekekhez a kapcsolatunk közvetlenségében, abban, ahogy körbeörlnek egy-egy felnőttet, amikor az munkába érkezik, és abban, ahogy behajtják az ölelésbelépőt a küszöbön.

– *Milyen pluszfeladataid adódtak az elmúlt időszakban? Hiszen csoporton/osztályon belül is minden gyermek másféle tanítást/figyelmet igényel. Ezt hogyan sikerült megoldani?*

gyógypedagógiai asszisztenssé avattam, hisz az otthoni időráfordítás nélkül negyedannyi lenne a sikerélmény mindkét oldalon. Amikor online tevékenységekhez készítek anyagot, az alapállásom az, hogy minden diákom ott lesz, jókedvűen ébredt, jóízűen megreggelizett, és már alig várja, hogy előhúzzam a meglepetést a virtuális cylinderból, vagyis a laptopomból. Ez motivál engem abban is, hogy minden tevékenység minden feladatába kerüljön

esélyegyenlőséget a tanulásban és fejlődésben. Nincs jogom a jelen helyzetet elsősorban az én nyomorúságomként siratni, és aktív megoldáskeresés helyett azon hüppögni, hogy ez mennyire nehéz, vagy mennyire felesleges. Ez az időszak kilendít, lelassít, próbára tesz, megdézsmálja a lelki tartalékaim. De mennyivel nagyobbakat lendít azokon a még zseni személyiségeken, a még halványan rajzolt fejlődési íveken, amelyekkel a gyermekek álltak rajtvonalhoz! Ezt a felismerést, ezt a kihívást és számfület hozta nekem a virtuális tanterembe való száműzés. Gyakran érzem szükségét annak, hogy egy-egy hosszas előkészülettel de valahogy a valóságpróba során lefele konyuló tevékenység után magamba szálljak, és újra elmormoljam, senkitől sem várhatok többet annál, hogy abban a pillanatban a lehető legtöbbet adja magából, és ebben a tanulási környezetben mind gyermekcipőben lépegetünk, s bizony némelyikünk alatt sok körülmény rántogatja erre-arra a szőnyeget.

– *Összegzőképpen: mit tartasz a hitvallásodnak, a szakma szépségének?*

– Gyógypedagógusi hitvallásom talán vaskosabb és kuszább mint a heidelbergi káté, és még mindig írónak új és új tanulások a lapjaira. Idővel olyan gyógypedagógus szeretnék lenni, aki derűvel és elszántsággal fogadja a kihívásokat, tisztelni tudja az ember egyediségét teljesítményétől függetlenül. Aki nemcsak tanítani, hanem tanulni érkezik az osztályterembe, aki megérteni, támogatni, és nem megjavítani szeretné a diákjait, aki úgy képes sikeren és sikertelenségen át kísérni a tanulóit, hogy azokban fel sem merüljön, hogy e kettőnek köze lehetne az elfogadáshoz és szeretethez, és aki a tanulásban történő elakadást elsősorban problémamegoldási helyzetnek tekinti. De már most nagyon hálás vagyok a korábbi és a jelen osztályom tanulóinak is a türelemért és kitartásért, amellyel megértették velem: attól, hogy valaki különleges szükségletekkel él, a személyisége ugyanolyan sziporkázó, a sikert ugyanúgy szomjazza, és rengeteg olyan értékkel ékeskedhet, amely minden átlagembert teljesebbé tenne.



Az elmúlt évben alig születtek módszertani ajánlások a tanügyminisztériumban a speciális oktatás segítésére

– A sokszínűség pedagógiáját tanulom-gyakorlom, mint egy kötél-táncos. A tanulóim aktívak, lelkesek, ügyesek, el-tántoríthatatlanok, és – ez a csoda – egyre önállóbbak, egyre jobb a feladattartásuk, és egyre szebben ráéreznek arra, hogy mit várhatnak el maguktól, és milyen célokat tűzzenek maguk elé siker címen. Mióta otthon tanulnak a diákjaim, sokkal inkább odafigyelek a családokkal való rendszeres kapcsolattartásra. Igyekszem nyilvántartani, ki milyen akadályba ütközött, amennyiben orvosi vagy besorolási bizottsági vizsgálatához szükséges, viselkedési jellemzéseket írok róluk. Minden alkalmat igyekszem felismerni és megragadni arra, hogy a családot megerősítem abban, hogy mennyire fontos a nap mint nap a gyermeket kísérő és a tanulást támogató erőfeszítésük. Szülői értekezleten mindegyiküket kihelyezett

egy-egy elem minden tanuló szintjének megfelelően. A szerkesztőprogramok manapság rengeteg látványos, hangulatfokozó játékos elem elrejtését teszik lehetővé az elküldendő motiváló feladatokba, valamint az online tanórán kivetítendő anyagokba. Büszke vagyok szeretett diákjaimra, kitartó ötödikeseimre, akik 4 óra alatt, az online iskola kikiáltása előtt pár nappal tanulták meg, hogy mi az a Classroom, hol kell wifit ki- és bekapcsolni, stb. Mindezt úgy, hogy angolul sosem tanultak, a parancsikonokat leírás alapján kellett megtanulniuk.

– *Mi volt a motivációd, ami segített „túlélni” az elmúlt időszakot?*

– Teljes lényemmel hiszem, és teljes súlyát is érzem annak, hogy a diákjaim számára az én munkám, hozzáértésem, kreativitásom, tudásom, hitem jelenti az

JAKAB MÓNIKA

jakabmonika940206@gmail.com



Örömmel fogadták a gyerekek a budapesti adományt a magyarfülpösi otthonban

A mozgás örömét élhetik meg a Szivárvány Ház lakói is

A magyarfülpösi Szivárvány Házban élő gyerekeknek adott át januárban száz pár sportcipőt Gui Angéla, az Egy Vérből Vagyunk Alapítvány elnöke és Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára, a Fuss pont most elnevezésű esemény főtámogatója. Jó minőségű, márkás sportcipők, valamint tisztítószerek, édességek, játékok érkeztek januárban a magyarfülpösi Szivárvány Házba, ahol a kis lakók, illetve a Maros megyei intézmény munkatársai – élükön Ady István református lelkésszel – fogadták a Budapestről érkező adományt. Gui Angéla, a Nagykárolyból évekkel ezelőtt Magyarországra áttelepedett volt újságíró, kétgyerekes családja szívén viseli a nehéz sorsú gyerekek életét, ezért már hatodik éve

A világ más-más tájain, mínusz 30 és plusz 10 Celsius-fok közötti hőmérsékletben szaladtak magyarok azért, hogy valamennyi rászoruló gyereknek legyen sportcipője, hogy sportolhasson.

szervezte meg az Egy Vérből Vagyunk jótékonyági eseményt, amely jóvoltából adományokat gyűjt és szállít magyarországi és határon túli gyerekek számára. „Tavaly szilveszterkor egy jótékonyági futás keretében sikerült összegyűjtenem 60 ezer kilométert, vagyis a Fuss pont most esemény alatt a világ minden táján élő magyarok futottak azért, hogy az alapítványom cipőt tudjon venni a rászoruló gyermekek számára” – emlékeztetett a kezdeményező. Hozzátette, volt, aki 100 kilométert futott szilveszterkor, volt, aki élete első félmaratonját futotta le. A diaszpóra magyar közösségeinek

pedagógusai a teljes Kárpát-medencéből csatlakoztak az eseményhez. Rámutatott, minden megtett kilométer után 100 forint támogatást kapott az alapítvány, így sikerült 500 pár sportcipőt vásárolniuk. Ezeknek a cipőknek fele a határon túli rászoruló gyerekeknek jut, az első 100 pár Magyarfülpöstre érkezett az Ady István által irányított Szivárvány Házba. Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára is részt vett a Szivárvány Házban szervezett eseményen. Elmondta, szilveszterkor ő is futott, mintegy tíz kilométert tett meg hideg esős időben, hozzájárulva a nehéz sorsú gyerekek támogatásához. „A világ más-más tájain, mínusz 30 és plusz 10 Celsius-fok közötti hőmérsékletben szaladtak magyarok azért, hogy valamennyi rászoruló gyereknek legyen sportcipője, hogy sportolhasson” – idézte fel a politikus. Az egészséges életmód mellett fontos az együvé tartozás erősítése is – hangsúlyozta Potápi, aki arról is beszámolt, hogy a kezdeményezést a nemzetpolitikai államtitkárság kétmillió forinttal, mintegy száz pár sportcipő árával is támogatta.

A cipők közül a legkisebb méret 25-ös, a legnagyobb 43-as számozású volt, valamennyi névre szólt, mindenkinek személyesen adták át, a legkisebbek még egy-egy kis játékot, macskót is kaptak a cipők mellé. Örömmel fogadták a lábbeliket, sportolásra, iskolába járásra fogják használni. „Legyen a mozgás öröme az, ami összeköt bennünket, a cipő hiánya ne akadályozza a gyermekeket abban, hogy sportolni tudjanak. Szeretnénk célt mutatni a gyermekeknek, kezdjenek el mozogni, futni, küzdenek, és tegyenek mindennap azért, hogy idén nyáron velünk együtt futhassák le az utolsó kilométereket, amikor az ő Szivárvány Házukba érkezünk Budapestről” – fogalmazott Gui Angéla.

Arról is beszámolt, hogy a júliusra tervezett futás útvonala Budapest–Nagyvárad–Kolozsvár–Magyarfülpös–Maros-

vásárhely–Székelyudvarhely–Tusnád. Az „Egy vérből vagyunk” mottójú esemény során 900 kilométert teljesítenek azért, hogy másokon segítsenek. „A szlogenünknek kettős üzenete van: egy vérből vagyunk a határon túli magyarokkal, velük összetartozunk. De egy vérből vagyunk mi mindannyian, és vér csak vérrrel pótolható, ezért Magyarország területén az útvonal mentén véradó napokat szervezünk. Aki vért ad, az is adakozik, mégpedig abból ad, ami neki a legdrágább” – hangsúlyozta a szervező. Mint kifejtette, a futást felkért ultrafutók teljesítik, hozzájuk lehet naponta

Legyen a mozgás öröme az, ami összeköt bennünket, a cipő hiánya ne akadályozza a gyermekeket abban, hogy sportolni tudjanak.

több ponton csatlakozni akár egy-két kilométer erejéig. Emlékeztetett, az esemény fővédnöke minden évben a magyar köztársasági elnök felesége, Herczegh Anita, aki eddig minden évben ott volt, amikor célba értek egy határon túli magyar gyermekotthonban.

Gui Angéla a korábbi években szervezett jótékonyági eseményekről szólva megemlítette többek között a 2015-ös Fuss egy tökéletes világer névű adománygyűjtő váltófutást, amely során 5 nap alatt 500 kilométert tettek meg Budapeستől Dévágig, Bójte Csaba atya gyermekei javára. Ugyanakkor 2018-ban Kárpátaljáról, 2020-ban Délvidékre szervezett véradással egybekötött adománygyűjtő futást.

BEDE LAURA

bede_laura@yahoo.com



Kemenes Hajnal székelyhodosi tanítónő a vidéki online oktatás buktatóiról

„Mindig igyekeztem a lélekre hatva tanítani”

– Egy korábbi, pedagógusoknak szervezett kerekasztal-beszélgetésen elmondta, hogy falusi iskolában tanít, és ott mennyire jól érzi magát, örömet leli a tanításban, az ottani gyerekekben. Véleménye szerint miben mások a vidéki gyerekek?

– Az iskolaválasztás nem volt önkéntes, viszont azóta sem bánom, hogy a Maros megyei Székelyhodoson tanítok. Nagyon szerettem a városban tanítani, voltak olyan kihívások, amelyek elég magasra tették a lécet számomra a tanításban: tehetséges gyerekek, nehezebben tanuló gyerekek. Mindig igyekeztem a tárgyi tudás átadása mellett a lélekre hatni, nevelve tanítani. Városon egyszerű volt, hisz a szülők anyagilag, szellemileg partnerek voltak bármire, jó kis közösségeket sikerült kialakítani. Először furcsa volt a tanítási módszerem, de aztán hamar rájöttek, hogy ha a gyerekek örömmel jönnek iskolába, az mindennél többet ér. Székelyhodos eldugottabb település, ezelőtt kilenc évvel az itteni gyerekeknek a világ felé való nyitása a tanító kezében volt. Számomra ez egy másfajta kihívás lett, mert szerettem volna ezt a fajta bezártságot átalakítani, megnyitni a „kapuit” a világ felé. Rengeteg program segítségével, amihez a pénzalapot vagy pályázatokból, lelkes támogatóktól, vagy a szülők segítségével szereztem meg. Akkoriban a gyerek rácsodálkozott a tanítón keresztül a világra, emlékszem, akkor voltak először moziban, mikor közösen elmentünk, író-olvasó találkozón is először közösen voltunk Marosvásárhelyen. Meg is lepődtek, mikor azt látták, ennyi gyerek jár egy iskolába egy helyen. Szimfonikus zenét is akkor hallottak, mikor kedves zenész barátaink koncerteztek nálunk. Most, hogy a digitális eszközök teret hódítottak, ez változott valamennyit. Sokkal ingerszegényebb a környezet, nem járnak három-négyféle magánórára, sportolni, programozni,



Kemenes Hajnal a Maros megyei Székelyhodoson tanít, mint mondja, sok nehézségbe ütközött falun az online oktatás

vagy sorolhatnám még. Nem tartják sokan fontosnak azt, hogy könyvekbe, szótárakba fektessenek pénzt. Emlékszem, mennyire egyszerű volt városban: elmondtam, milyen könyvet olvassanak a gyerekek, és nem volt kérdés, hogy akkor azt be kell szerezni. Itt nekem kell belátással lennem, hiszen megeshet, hogy azt a pénzeszeget máshonnan kellene elvenni. Az a család, ahol a jövedelem elég kevés, nem mindig tud erre pénzt fordítani

– Milyen nehézségekkel szembesült az online oktatásra való áttéréskor?

– A legelső az volt, hogy nem is volt minden családban még okostelefon sem. Ott, ahol két- három gyerek jár iskolába és óvodába, elég nehéz volt megoldást találni, hogyan osszák be, hogy mindenki jelen lehessen. Aztán lassan-lassan kialakult, került telefon,

táblagép a gyerekeknek, már csak az maradt, hogy hogyan is használjuk mindezt? Igyekeztem és igyekszem most is, hogy ne lógjanak túl sokat ezeken az eszközökön. A legnehezebb a munkaprogram kialakítása, mert összevont osztályról beszélünk, és nem kettő, hanem öt osztályról. Össze kellett hangolni, hogy mindenkinek jó legyen, hogy a gyerekek felváltva használni tudják az eszközöket. Kialakult egy rendszer, dolgozunk, próbálkozunk, de nem hiszem, hogy ez a tanítási forma valaha is hatékony lesz, főleg kisgyerekek esetében. Ahol a szülőknek van egyfajta rálátásuk a dolgokra, ahol a szülő már rég használ számítógépet, otthonosan mozog a virtuális térben, azt hiszem, kicsit könnyebb tanítani. Arról nem is beszélve, hogy a szülőnek ott kell lennie a kisebb gyerekek esetében az órán,

mert most már nemcsak a házi feladat elkészítésében kell segítenie, hanem a magyarázat is rájuk hárul. És vagy épp nem megy a net, vagy akadozik, vagy van olyan gyerek, aki nem tud eléggé odafigyelni az online térben elhangzó magyarázatra, sőt olyan is akad, akinek kényelmes, hogy a szülő akaratlanul is besegít a válaszában. A szülő amolyan hátsó árnyék, biztonság, ez pedig nem mindig előnyös a gyerek számára. A szülőnek meg külön magyarázni kell: nem az a fontos, hogy Pistike milyen gyorsan válaszol, hanem hogy a saját gyereke gondolkodjon, keresse a választ a kérdésre.

Székelyhodos eldugottabb település, ezelőtt kilenc évvel az itteni gyerekeknek a világ felé való nyitása a tanító kezében volt. Számmomra ez egy másfajta hívás lett, mert szerettem volna ezt a fajta bezártságot átalakítani, megnyitni a „kapuit” a világ felé.

– Fel lehetett az online oktatásra készülni ennyi idő alatt? Mi volt az, amire nem számított, vagy ami nagyobb nehézséget okozott?

– Ha ezt az iskolai évet vesszük, akkor azt tudom mondani, hogy már több ismerettel rendelkeztem, mint tavasszal, amikor csak úgy a mély vízbe dobtak. Igazából úgy érzem, hogy magunkra hagytak, a „pedagógus úgyis mindent megold” címszóval. Javasolják ennek vagy annak a platformnak a használatát, de hogy azon hogyan kell dolgozni, azt már nem mutatta meg senki. Továbbképzések, természetesen saját költségünkre, videók és sok-sok lelkes tanítónő munkája segítette a felkészülést erre a fajta tanításra. Nekem személy szerint a nagyobb nehézséget az okozza, hogy a gyerekek és szülők számára nincsen képzés, hisz nem minden gyerek érez rá a digitális eszközök használatára, nem beszélve a szülőkről, nekik sokkal nehezebb átállni az

effajta tanítási rendszerre. Ennél nagyobb nehézséget már csak a szülő részéről való közömbösség okozza, amikor hiába próbálkozol, úgy sem tudsz ráhatni, hogy lépést tartson. Mégis úgy gondolom, ez nem elítélendő, mert nem volt a szülőnek ideje felkészülni, és digitális kompetenciákra szert tenni. Az ő életének talán nem ez az életforma a része, ők nem számítógépen dolgoznak, hanem kint a kertben, a földeken, az állatokkal. Viszont akik rájöttek, hogy mindez előnyükre is válhat, mert általa nyitni tudnak a nagyvilág felé, azokban a szülőkhöz van lelkesedés, akarat, hogy megtanulják az eszközök használatát, lépést tartsanak ezzel a kihívással.

– Hogyan összegeznéd: miként viszonyultak a gyerekek az online oktatáshoz?

– A gyerekek alkalmazkodnak, ők minden iránt rugalmasak tudnak lenni. Az első időszak volt nehezebb. Emlekszem, mikor először találkoztunk a virtuális térben valamikor áprilisban, nem volt egyszerű főleg egy elsős gyerekkel. Alig mertek megszólalni, nem is tudták, mire figyeljenek, a magyarázatra, a gépre vagy egymásra. Az idei iskolai évben már könnyebben használják az eszközöket, a bátrabbak mernek kísérletezni. Természetesen most a saját tanítványaimra gondolok, akik nem úgy nőttek fel, hogy állandóan valamilyen eszközön lógtak. A tanítványaim szerint jobb lenne végre újra iskolába járni, együtt lenni, ott tanulni, mert ez nem a legjobb tanulási módszer.

– Sokan állítják, hogy a falusi gyerekek hátrányban vannak, mert a körülmények sok helyen hiányosak. Például nincs internet vagy laptop, táblagép, esetleg még okostelefon sincs. Ezeket az akadályokat milyen módon tudja átlépni, hogyan oldja meg, hogy a hiányosságok, rossz körülmények ellenére is tanuljanak a gyerekek?

– Ahol hiányoznak az eszközök, és hiányzik egyáltalán a hozzáférés főleg a szülő részéről, nagyon őszintén, sehogy – és itt a roma családok gyerekeire gondolok. Visszautasították a felelősséget, nem fogadják el a táblagépet, mert arra vigyázni kellene, meg hát úgy sincs internet-hozzáférés, lévén,

hogy itt épp nem működik a biztosított Orange-kártya. Majd ők tanulnak a könyvből – mondogatják, de amikor nincs magyarázat egy új anyaghoz, nehezen megy a tanulás. Abban én nem hiszek, hogy majd küldök feladatlapot, magyarázatot, főleg olyan helyre, ahol a szülő olvasni sem tud. Hiszen ki magyarázza el a gyerekeknek azt, ami oda le van írva?

Mégis úgy gondolom, ez nem elítélendő, mert nem volt a szülőnek ideje felkészülni, és digitális kompetenciákra szert tenni. Az ő életének talán nem része ez az életforma, ők nem számítógépen dolgoznak, hanem kint a kertben, a földeken, az állatokkal.

– Milyennek látja a jövőt? Tanult oktatásunk az online rendszerből?

– Attól tartok, nem zárul le ez a folyamat egyelőre itt, és még fogunk online oktatási rendszerben tanítani. Az államnak biztos, hogy költséghatékony ez a módszer, hisz rengeteg költség most a szülő, pedagógusra hárul, hisz a villany- és fűtésszámla otthon most jóval magasabb. Nem gondolom, hogy felkészültünk erre a tanítási rendszerre, csupán igyekeztünk alkalmazkodni, kihozni a legjobbat az adott helyzetből. A társadalom alkalmazkodik: a pedagógus megpróbál mindent, hogy megoldást találjon a helyzetre, saját eszközeit használja. Képezi magát, délutánjai egy részét ezzel tölti. A szülő aki szeretné, hogy gyereke haladjon, képes bármire, keresi a megoldásokat. Az a gyerek, akinek a családjában nincsen erre lehetőség, sajnos lemarad.

ANTAL ERIKA

antalerika@yahoo.com



Rokkó

Nagyanyám ideges, mert itt van Rokkó. Itt van még Rokkó, kérdi, mikor bemegegyek valamiért a konyhába. Ühüm, bólogatom. Erre motyog valamit, amit inkább nem részletezek.

Rokkó nagyon sovány, és akkora az orra, mint egy krumpli. Rücskös is, és általában piros. Mármint az orra. Amikor nálunk van, sokáig ülnek a pincében nagyapámmal. Csak „két puhár borra” mennek le, de aztán mindig van pár „csak még egy utolsó”. Nagyapám mondja így: „puhár bor”. Meg ezt is: „csak még egy utolsó”. Amikor van vagy hét-nyolc „csak még egy utolsó” is, akkor nagyapám nagyon vicces, amikor feljön.

Nagyanyám tovább motyog maga elé, miközben a vacsorát készíti, úgyhogy visszamegyek a pincébe, pedig félek egy kicsit azért Rokkótól. A pincében hűvös van, és szúrós szag. Nagyapám épp bort szív a hordóból a lopóba. Látom, ahogy az üveggömbbe felbugyog a félig átlátszó lé, aztán nagyapám a szája elé csúsztatja az ujját, és befogja a lopón a lyukat, így a bor nem folyik vissza a hordóba.

Ez érdekes.

Miért nem folyik vissza a bor a hordóba? Hogy megigyuk, vágja rá Rokkó, és nevet hozzá a rekedt hangjával. Most nagyapám kihúzza a lopó csövét, befogja a cső végét is a másik kezével, megfordítja a lopót, a csövet pedig a vállára támasztja, így azon már nem kell befogni tovább a lyukat. Amikor a pohárba engedi a bort, az ujját csak félig húzza el a lopó alsó nyílása elől, így a bor vékony sugárban spriccel a falára. Rokkó le sem veszi a szemét a pohárról, majd amikor nagyapám feléje tartja, úgy nyúl érte, mintha nem lenne benne egészen biztos, milyen távol is van tőle. Most nagyapám a saját poharába is tölt, majd gondol egyet, és egy harmadik pohárba is enged, de csak egy keveset az aljára. Nesze, kóstold meg, mondja, és felém tartja éppen olyan bizonytalan mozdulattal, mint ahogy Rokkó vette el a sajátját.

A bor nagyon savanyú, és éppen olyan szúrós a szaga, mint a pincében a levegőnek. Olyan képet vágok, mint aki citromba harapott. Mindketten nevetnek. Tudom, hogy nem kellett volna grimaszolnom, mert ez valami fontos pillanat, beavatás, férfias dolog. De most már mindegy.

Később Rokkó megkérdi, szeretem-e az iskolát. Rázom a fejemet. Be kell kenni az oldalát szalonnával, aztán mire vége a vakációnak, elhordják a kutyák, neveti Rokkó, de én nem hiszem el egy szavát sem.

Van egy titkunk, amire nagyapám holnapra nem is fog már emlékezni, úgyhogy tényleg igazi titok.

A vakációnak mindjárt vége, már csak egy hét van hátra, plusz egy nap, de az már majdnem letelt. Ez egy kicsit szomorú, de azért nem annyira. Legalább találkozunk a többiekkel, még azokkal is, akikkel a vakáció alatt nem találkoztunk.

Othagyom Rokkót és nagyapát, és felmegyek a nagyihoz. Kicsit még zsörtölődik, de már megy az egyik sorozata, úgyhogy nem annyira. Itt van még Rokkó, kérdi kinézve a brazilok közül. Mindjárt megy, mondom. Tudom, hogy így van, mert amikor már nem nagyon lehet érteni, amit mond, akkor Rokkó menni szokott. Nem mintha akarna, de nagyapám finoman kitessekeli olyankor. Részeg vagy, Rokkó, menjél most már, így mondja, nem teketóriázik. Olyankor Rokkó felhajtja a maradék korty borát, és megy, hiába is vitatkozna. Csak ritkán jár hozzánk a pincébe, általában olyankor, ha nagyapám nem talál senki mást, aki segítsen neki ebben-abbban, de ezt a jelenetet – az elküldést – már többször megfigyeltem. Gondolom most is ez zajlik éppen, amíg mi a nagyival nézzük a brazilokat.

A brazilok nagyon élénken gesztikulálnak, és legtöbbször zagyvaságokat beszélnek. Biztos ők is kaptak egy kis bort a nagyapjuktól. Apropos, kicsit álmos vagyok, de nem úgy, mint máskor. Enyhén bizsereg a tarkóm, és a brazilok is viccesebbek, mint általában. Nézem még őket egy darabig, aztán elalszom a fotelben.

Azt álmodom, hogy Rokkónak a pincében leesik az orra, és begurul a krumplik közé. Utánaugrik, hogy felvegye, de nem találja a halomban, vadul dobálja a krumplikat szanaszét, közben vicceket mesél nekem az iskoláról, de egyiken se nevetek.

Arra ébredek, hogy megjön a nagyapám. Amikor nagyapám feljön a pincéből, általában nagyon furákat szokott kérdezni. Ismered azt, hogy kecskebéka felmászott a fűzfára, kérdi most, én meg csak meresztem rá az álmos szememet. Minek mászna fel egy béka a fára? Kec-keee-bé-kka felmá-szoóoo-taa, kezdené danolni – ezt ő szokta így mondani: danolni –, de nagyanyám leint. Hallgass, öreg, senki se kíváncsi rád...

A braziloknak végük, már reklám megy a tévében.

Nagyanyám félig magában szidja a nagyapámat, aki viszont remekül érzi magát, és egyáltalán nem figyel rá. Közben mindenfélét kérdez békákról, csillagokról meg pejlovakról, amíg a nagy zsörtölődés közben kiteszi a vacsorát. Nagyon jólesik az étel, közben kacagunk a nagyapámmal – mi, férfiak. Van egy titkunk, amire nagyapám holnapra nem is fog már emlékezni, úgyhogy tényleg igazi titok.

Amint betakar a nagymama, már alszom is. Álmomban az ágynemű felemelkedik velem, és lebegni kezd, mint a szőnyeg Aladdinnal. Mire felébredek, már csak egy hét van hátra a vakációból.

VARGA LÁSZLÓ EDGÁR
vargalaszlloedgar@gmail.com





Amikor nálunk van, sokáig ülnek a pincében nagyapámmal. Csak „két puhár borra” mennek le, de aztán mindig van pár „csak még egy utolsó”. Nagyapám mondja így: „puhár bor”.

• FARKASILONA JANKA 12. OSZTÁLYOS

Iskolapadban kezdődött a második félév

Több hónapos online oktatás után február 8-ától visszatérhetett az iskolapadba a diákok zöme. A 2020–2021-es tanév 34 hetes; a második szemeszter február 8-án kezdődött, és június 18-án ér véget. A tavaszi vakáció április 2. és 11., illetve április 30. és május 9. közé esik, mivel a katolikus, illetve az ortodox húsvét időpontjához idomul. A nyári vakáció június 18-án veszi kezdetét. A végzős osztályok esetében az iskolai év rövidebb: a 12. osztályosok számára 32 hetes, a nyolcadikosok számára 33 hetes. Esetükben június 4-én, illetve június 11-én ér véget a 2020–2021-es tanév.

Újraindult az Iskola Alapítvány délutáni oktatási programja

Nemcsak az iskolapadokba térhettek vissza február 8-án az elemisták, hanem az Iskola Alapítvány délutáni foglalkozásaira is, a szervezet újraindította a magyar kormány által finanszírozott oktatási programját. Az ingyenes délutáni foglalkozások 11 erdélyi szörványmegye, illetve Bukarest 38 oktatási helyszínén érhetők el, a programokon mintegy 1660 kisdíák vesz részt – áll az alapítvány közleményében. A működtető szerint a szörványbeli magyar gyerekeket felkarolni hivatott program elindítása a világjárvány miatt már a 2020–2021-es tanév elején is nagy kihívást jelentett, de sajnos nem lett hosszú életű, hiszen az online oktatás idejére szüneteltetni kellett. „Nagyon örülünk, hogy a nehézségek ellenére a második félévtől végre újraindulhat a program, ráadásul az első félévhez képest még több tanintézet csatlakozott hozzánk” – mondta Nagy Zoltán Levente, az Iskola Alapítvány elnöke. Mint kiderült, a projekthez újabb három helyszín csatlakozott, Maros megyéből a magyarfülpösi szörványkollégiumban, míg Kolozs megyéből Mérában és Kalotaszentkirályon indul el a délutáni oktatás.

Felújítják a marosvásárhelyi Bolyai-gimnázium főépületét

Elkezdődik a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Gimnázium és a Marosvásárhelyi Református Kollégium főépületének a felújítása, miután az épület tulajdonosa, az Erdélyi Református Egyházkerület

(EREK) megkapta a munkálatok elvégzéséhez szükséges építési engedélyt – közölte az egyházkerület. Az egyház képviselője, Ballai Zoltán gazdasági tanácsos azt kérte az épület felújítását végző fővállalkozótól és alvállalkozóitól, hogy a 2022–2023-as tanév kezdetéig fejezzék be a munkálatokat. Az MTI kérdésére felidézte: a református egyházkerület 2007-ben kapta vissza először a volt református kollégium épületeit, de a korábbi városvezetés megtámadta a visszaszolgáltatási határozatot, és ezt két perben is meg kellett védeni. Így csak 2018-ban kezdődhetett az épületegyüttes egyes épületeinek a felújítása. Az ókollégium épületét 2020 szeptemberében sikerült átadni. Ballai Zoltán türelmet kért a tanulóktól és a szülői közösségtől a felújítás idején várható nehézségek miatt. Elmondta: hat-hét évvel ezelőtt nyolcmillió euróra becsülték a felújítás költségeit, most még nem látják a végösszeget. A költségek nagyobb részét a magyar állam fedezi, de az egyház a saját forrásaiból is besegít, és a felszerelés megvásárlásához az önkormányzat is segítséget ígért.

Magyar iskola létesülne látássérülteknek Székelyudvarhelyen

Egy magyar tannyelvű, bentlakásos oktatási intézmény és egy elemi rehabilitációs központ létrehozását tűzte ki célul az Erdélyi Magyar Látássérültekért Egyesület (EMLE), terveikről február elején sajtótájékoztatón számoltak be. „Romániában jelen pillanatban hét speciális iskola áll a látássérült gyermekek és fiatalok rendelkezésére, nyilván mind a hétben kizárólag román nyelven oktatnak” – hívta fel a figyelmet a Maszol.ro beszámolója szerint Máté Zsolt, az Erdélyi Magyar Látássérültekért Egyesület alelnöke. Pedig csak a három székely megyében közel 200 iskolaköteles fiatalról tudnak, ebből heten járnak a kolozsvári speciális iskolába, a többiek próbálnak a normál oktatásban részt venni. Az iskolaprojekt Magyarország kormányának köszönhetően már résztámogatást kapott, míg a rehabilitációs központra adománygyűjtést indítottak. Erdélyben az EMLE adatai szerint több mint 6000 magyar ajkú látássérült személy él, és semmilyen nyelven nincs rehabilitációs támogatás szolgáltatás.

Megvan a pénz a tananyagpótló órák kifizetésére

Harmincmillió lejt különített el a kormány a második félévi tananyagpótló órák kifizetésére. Sorin Cîmpeanu oktatási rámutatott, azt, hogy mely tanulók tartoznak a célcsoportba, miniszteri rendeletben szabják meg. Az ellenben már biztos, hogy pótórákon vehetnek részt azok, akiknek internet-hozzáférés vagy megfelelő eszközök hiányában nehézségeik adódtak az online oktatással, és azok is, akiknek az első félévi jegyeit nem tudták lezárni. Az iskolák minden kedvezményezett tanuló után havi 200 lejt kapnak a célra, a rendelkezés a 2020–2021-es tanév második félévére érvényes.

Egyre többen igénylik az oltást a tanügyben

Az eddigi adatok szerint 193 573 közoktatásban dolgozó személy hajlandó beoltatni magát az új típusú koronavírus ellen, közölte az oktatás minisztérium. Ez jelentős növekedés a két héttel korábbi helyzethez képest, amikor még csak 167 977 tanügyi alkalmazott regisztrált az oltási kampány második szakaszában. Az oltási hajlandóság jelenleg 50,3 százalékos a közoktatásban. A felsőoktatásban dolgozók esetében jóval nagyobb, 77 százalékos. Február elsejéig 27 033 tanügyi dolgozót oltottak be, az oltást igénylők mindössze 14 százalékát. Nagy többségüknek még csak a vakcina első dózisát adták be.

A virtuális térben maradnak az erdélyi egyetemek

Online oktatással kezdik a második félévet a nagy hallgatói létszámú karok a kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetemen, döntött a felsőfokú oktatási intézmény igazgatótanácsa a kari tanácsok javaslatai alapján. A virtuális térben marad a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemen is a második félévben. „Jelenléti oktatás kizárólag azokon a szakokon folyik majd, ahol az online képzés gyakorlatilag kivitelezhetetlen, mint például néptánc” – mondta Tonk Márton rektor.

P. M.